

พระราชสาส์น

๗

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชทานไปยังประเทศอังกฤษ

พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ

หลวงวิจิตรวาทการ

(นพวรรณ บุณยสิทธิ์)

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

ณ พฤษภาคม ๑๘๐๑

๑๘๐๑

คำนำ

เนื่องในการพระราชทานเพลิงศพ หลวงรัตนเทพ (นพวรรณ บุรณศิริ) กำหนด
งานวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๐๒ ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม นางตะออบ รัตนเทพ ผู้เป็น
ภรรยา ได้แจ้งแก่เจ้าหน้าที่แผนกคนควา กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ ว่า ประสงค์จะ
ขออนุญาตจัดพิมพ์หนังสือเรื่อง พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อ
แจกเป็นอนุสรณ์ในงานนี้ กรมศิลปากรยินยอมอนุญาตให้จัดพิมพ์ได้

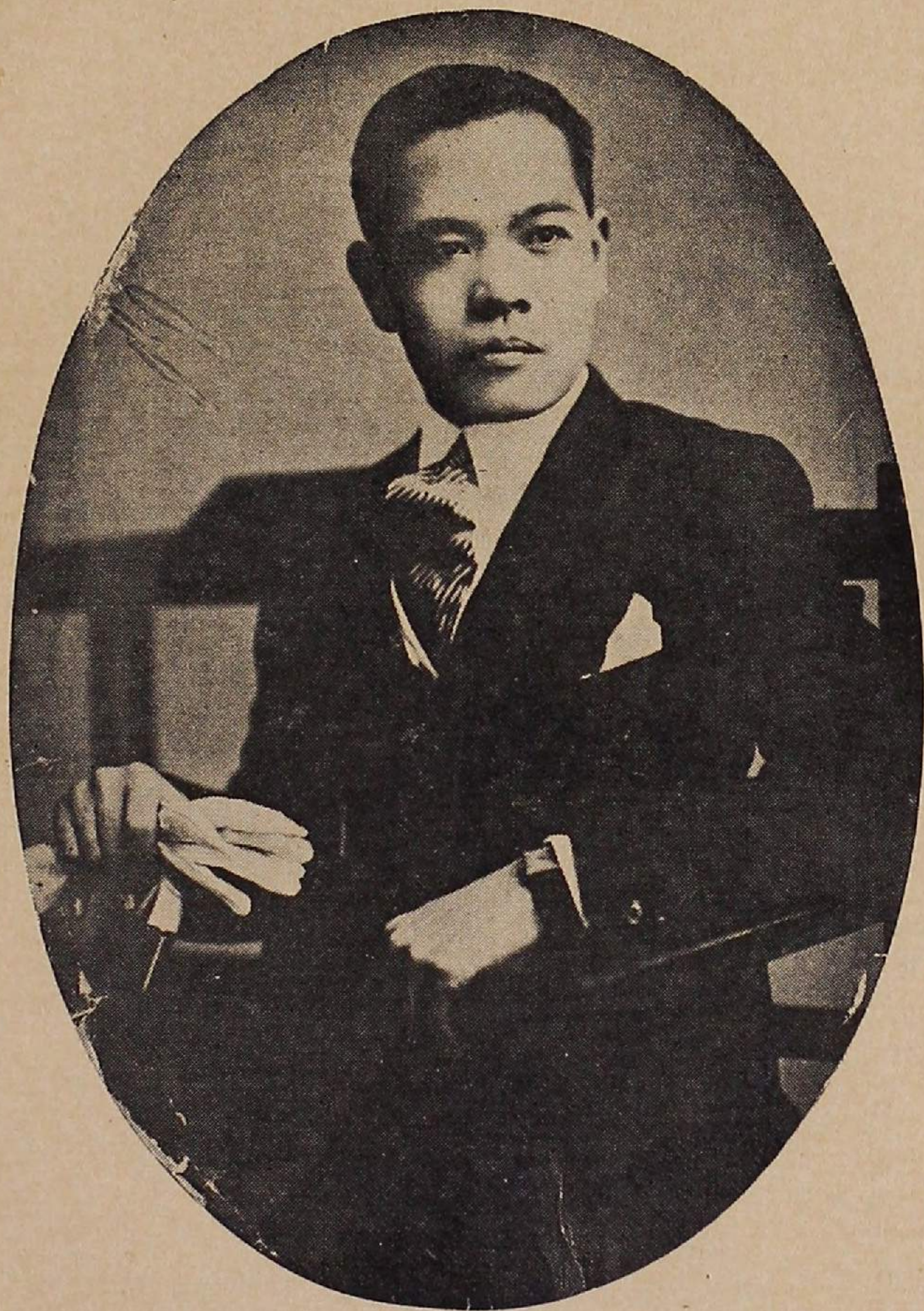
หนังสือพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่พิมพ์ในฉบับนี้ได้
คิดเฉพาะแต่ที่ทรงมีไปติดต่อกับประเทศอังกฤษ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมี
พระราชดำรัสติดต่อกับต่างประเทศหลายประเทศ ในทวีปยุโรป เช่นอังกฤษ ฝรั่งเศส
ปรัสเซีย ออสเตรีย เดนมาร์ก ฮอลันดา และในทวีปอเมริกาก็ทรงมีพระราชดำรัสติดต่อกับ
ประธานาธิบดีอเมริกัน ในทวีปเอเชียก็ทรงติดต่อกับประเทศจีน ร่างพระราชดำรัสที่พระ
ราชทานไปยังประเทศต่าง ๆ นั้นมีปรากฏอยู่ในสมุดข่อย ซึ่งกรมศิลปากรได้รับมาจากกรม
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นจำนวนมาก และผู้ขอให้แก่หอสมุดแห่งชาติบ้าง ๒-๓ เดิม กรม
ศิลปากรได้คัดค้นร่างจากสมุดข่อยเหล่านั้น รวบรวมจนอนุญาตให้จัดพิมพ์เผยแพร่แล้วครั้ง
หนึ่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ภาค แต่การจัดพิมพ์ในคราวนั้น ก็เพียงแต่เพื่อ
ให้หมอบบบสำหรับตรวจสอบชนหนังสือก่อนเท่านั้น เพราะปรากฏว่า พระราชดำรัสบางฉบับเป็น
แต่ฉบับร่าง บางฉบับความซ้ำกัน และบางฉบับใจความขาดไม่จบความ ต่อมาได้พบสำเนา
พระราชดำรัส ในสมุดฝรั่ง ดายมือตัวเขียน ซึ่งเก็บรักษาไว้ที่กองจดหมายเหตุ กรม
ศิลปากร และนายจร สุธพานิช ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการประจำประเทศไทย ซึ่ง
ได้เดินทางไปศึกษาต่อและผ่านไปทางทวีปยุโรป ได้เอื้อเฟื้อรับภาระขออนุญาตคัดสำเนาพระ
ราชดำรัสต่าง ๆ ที่หอจดหมายเหตุกรุงลอนดอนส่งมาให้ กรมศิลปากรจึงได้ให้เจ้าหน้าที่ตรวจ

ดื่อบทานคคตบบทความซำกน คตตคจณณบบรำงทไม่จบควมแเดะพระรำชดำด้นทมได้มำถึง
 พระบำทลัมเคจพระจอมเกดำเจำอยู่หวัออกเค็ย และได้ทำเซงอรรถเพิมเคิมชนเทำทเวดำจะ
 อำนวยให้

กรมคีลปำกรขออนุโมทนำกศรำรำคักษณำนุปทำน ซ่งเจำภำพได้บำเพ็ญอุทคค์เค้
 หดวงรัตนเทพ (นพวรรณ บุรณศิริ) ผู้ดวงดบไปเค้ และได้มำจคค์รำทชำจคคพมพหนงด้อ
 ๕๕ นชนเผยแพร่เป็นวิทยำทำน ซอกุศดทงปวงจคคดบ้นดำนให้ หดวงรัตนเทพ ได้ประดบเค้ด้อ
 ดงบในลัมปรำยภำพคำมคอรแก้ฐำนะทงคปรำกร เทอญ.

กรมคีลปำกร

๒๘ เมษำยน ๒๕๐๒

หลวงรัตนเทพ (นพวรรณ บุรณศิริ)

ชาติะ ๒๑ สิงหาคม ๒๔๔๓

มตะ ๒๗ มกราคม ๒๕๐๒

ประวัติ

หลวงรัตนเทพ (นพวรรณ บุรณศิริ)

เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๓ ถึงแก่กรรมด้วยโรคหัวใจวาย
เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ณ โรงพยาบาลศิริราช ธนบุรี รวมอายุ
ได้ ๕๙ ปี.

หลวงรัตนเทพเกิดที่จังหวัดพระนคร เป็นบุตรคนสุดท้องของจ้มนมหาสนิท (มานพ
บุรณศิริ) เกิดแต่มารดาชอพิศ มีพี่น้องร่วมบิดาและมารดาเดียวกัน ๓ คน

หลวงรัตนเทพจบการศึกษามาจาก ร.ร. อัสสัมชัญ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๘

อายุ ๓๕ ปี ได้ทำการสมรสกับ นางระออด บุรณศิริ มีบุตร ๓ คน ชื่อมานิต บุรณศิริ

อายุ ๒๓ ปี ได้เริ่มเข้ารับราชการ ณ กระทรวงการต่างประเทศ ตำแหน่งนายเวร
สถานกงสุลใหญ่ เมืองกตักตคา ประเทศอินเดีย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๔

ตำแหน่งราชการต่อมามีลำดับดังนี้ คือ :—

- พ.ศ. ๒๔๖๘ ได้รับพระราชทานยศเป็นรองอำมาตย์เอก
ผู้ช่วยสถานทูตกรุงวอชิงตัน
- พ.ศ. ๒๔๗๒ ผู้ช่วยสถานทูตกรุงโตเกียว
- พ.ศ. ๒๔๗๓ ปลัดกรมชน ๒ กรมการเมือง
- พ.ศ. ๒๔๗๔ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นหลวงรัตนเทพ
- พ.ศ. ๒๔๗๗ เดชานุการตรี สถานทูตกรุงโตเกียว
- พ.ศ. ๒๔๘๑ เดชานุการตรี ประจำกระทรวง
- พ.ศ. ๒๔๘๒ กงสุลประจำเมืองไซ่ง่อน

พ.ศ. ๒๔๘๓ เดชานุการโท ประจำกระทรวง

พ.ศ. ๒๔๘๔ เดชานุการเอก ประจำกระทรวง

พ.ศ. ๒๔๘๕ ประจำกรมการเมืองตะวันตก

พ.ศ. ๒๔๘๓ หัวหน้ากองสัญญา กรมการเมืองตะวันตก

หัวหน้ากองการแปด กรมสันนิษต์สัญญา

พ.ศ. ๒๔๘๖ กงสุตใหญ่ ณ เมืองกัตกัตตา ประเทศอินเดีย

พ.ศ. ๒๕๐๒ ดาออกจากราชการ เพื่อบำบำเห็นจบ้านาญ

ตำแหน่งราชการพิเศษ

พ.ศ. ๒๔๗๓ เป็นอนุกรรมการรับรองคณะผู้แทนต่างประเทศ

ในการประชุม เวชชกรรมเมืองร้อนแห่งบูรพเทศครั้งที่ ๘ ที่กรุงเทพฯ ฯ

พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นผู้ช่วยเดชานุการคณะผู้แทนรัฐบาลไทย ในการประชุมเรื่องฝิ่น
ที่กรุงเทพฯ ฯ

พ.ศ. ๒๔๘๖ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศตรวจข่าวกรมประชาสัมพันธ์

พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นกรรมการในคณะกรรมการสร้างวัดไทยที่พุทธคยา ประเทศอินเดีย

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๐ จตุรธาภรณ์มงกุฎไทย.

„ ๑๐ มีนาคม „ ๒๔๘๑ อาทิตยอุทยชน ๕.

„ ๒๐ กันยายน „ ๒๔๘๓ จตุรธาภรณ์ช้างเผือก.

„ ๑๘ กันยายน „ ๒๔๘๕ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย.

„ ๕ ธันวาคม „ ๒๔๘๘ เหรียญจักรพรรดิมาตา.

„ ๕ พฤษภาคม „ ๒๔๘๓ เหรียญเงินบรมราชาภิเษก.

„ ๕ ธันวาคม „ ๒๕๐๐ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย

พ่อของลูก

พ่อได้จากไปแล้ว การจากของพ่อครั้งนี้เป็นการจากไปอย่างไม่มัวหนักดับของพ่อ พ่อจากไปเร็วเหลือเกิน เร็วจนไม่มีใครจะคาดถึง จริงอยู่อาการบ้วยของพ่อค่อนข้างจะหนัก อยู่บ้างแต่ก็ไม่เหลือปากว่าแรงที่แพทย์จะเยียวยาได้ แต่ในที่สุดพ่อก็ต้องดับบุญด้วยโรคจรไป อย่างกระทันหัน หัวใจของพ่อวายลงไปอย่างปัจจุบันทันด่วน ถึงเมื่อนายแพทย์จะได้พยายาม ช่วยพ่อจนสุดความสามารถ แต่ก็ไม่อาจจะรักษาชีวิตของพ่อไว้ได้

ตามปรกติพ่อเป็นคนแข็งแรงแถมมีความอดทนมาก ระหว่างที่พ่อล้มบ้วยลงพ่อพยายาม ทุกทางที่จะไม่ให้ครอบครัวของพ่อต้องพลอยล้มตามไปด้วย พ่อพูดเสมอว่าพ่อไม่ได้เป็นอะไร เดย ไม่ต้องเป็นห่วง แค่วางกายของพ่อภายนอกแแต่คงให้เห็นได้คืออาการของพ่อนั้นไม่น้อย เดย พ่อผอมลง ๆ จนเห็นได้ชัดแแต่หน้าใจหาย พ่อเริ่มเบื่ออาหาร แม้แต่ยาที่รักษาพ่อก็ดมอย เบื่อไปด้วย ครอบครัวเป็นห่วงพ่ออย่างที่สุด พ่อไม่ยอมเข้าโรงพยาบาลโดยย้ย้นเจตนาเดิม ว่าพ่อไม่เป็นอะไรมาก เร็วแรงของพ่อน้อยลงตามลำดับแม้แต่จะทรงกายก็ไม่ไหวเลยแล้ว ในที่สุดก็อ่อนวอนให้พ่อเข้าโรงพยาบาลจนได้

ครอบครัวของพ่อเด็กเต็มที ภาระในการวิ่งเต้นกตองวางมือจากพ่อไปชั่วขณะ สำหรับการอยู่เฝ้า การนำพ่อเข้าโรงพยาบาลจึงน่าจะพูดได้ว่าเป็นเรื่องยุ่งยากพอสมควร เพราะไม่แน่ใจว่าจะได้ห้องหรือไม่ ?

ในที่สุดพ่อเข้าโรงพยาบาลได้ด้วยความอนุเคราะห์ของนายแพทย์เด่นอ อินทรสุษฐ์ศรี ที่ช่วยกรุณาจัดหาห้องให้ นายแพทย์เด่นอ อินทรสุษฐ์ศรี ได้ให้ความอบอุ่นแก่ครอบครัวของพ่อ ตลอดมานับตั้งแต่พ่อได้ล้มบ้วยลง พ่อได้รับการช่วยเหลือในการพยาบาลด้วยความเอาใจใส่ และใกล้ชิดจากคุณประมวดี เกษแก้ว พยาบาลแห่งสถานสงเคราะห์แม่แแต่เด็กกรุงเทพ ฯ

ใต้กรุณาต์ละเวตามาช่วย ทำให้ครอบครัวของพ่อมีความเห็นใจในความกรุณาในครึ่ง
 เป็นอย่างมาก พ่อไม่มีโอกาสได้อยู่ตอบแทนความกรุณาอันนี้ได้ เพราะพ่อต้องจากไปในที่สุด
 ภาระในการจัดการเรื่องการรตนาศัพของพ่อได้รับความอนุเคราะห์จากคุณชดอ ดังวนศ์กิต จน
 เป็นที่เรียบร้อย ความกรุณาของท่านที่ไดกล่าวนามมานอดที่จจะกดาวไว้ ณ ทนเดียมได้จะ
 ขอน้อมระลึกไว้จนชั่วอายุขัย

ต้นบุญพ่อแดงเหมือนชาตรีมโพธิ์มไทรที่เคยให้ความร่มเย็นและอบอุน คิดถึงพ่อ
 ครึ่งไรก็ใจหาย นับวันพ่อจะห่างไกลออกไปทุกที แม่พ่อจะจากไปแดงจริง แต่พระคุณ
 ของพ่อยังอยู่ให้ลูกได้น้อมระลึกถึงอีกต่อไปไม่มีวันสิ้นสุด ความหวังและความตั้งใจของพ่อที่
 มีต่อลูกก็พลอยดับไปด้วยการจากไปของพ่อ

ลูกไม่มีโอกาสจะได้รับความร่มเย็นและความอบอุนจากพ่ออีกต่อไปแล้ว แต่พระ
 คุณของพ่อยังทำให้ลูกระลึกอยู่เสมอว่าเป็นความร่มเย็นและอบอุนที่พ่อได้ทิ้งไว้ให้ ลูกไม่มี
 โอกาสได้ตอบแทนพระคุณของพ่อ ในโอกาสแห่งวันฉาปนกิจศพที่ลูกและแม่ได้จัดขึ้น
 เห็นอไปจากกุศตกรรมที่ลูกและแม่ได้ทำเพื่ออุทิศผลบุญแก่พ่อแล้ว ลูกจะขอจารึกพระคุณ
 ของพ่อไว้ในส่วนลึกของหัวใจลูกด้วย หากสัตว์รรมีจริง ความดีงามคงจะนำวิญญาณของ
 พ่อสู่สวรรค์โดยแท้ และลูกจะรอเกิดเป็นลูกของพ่อและขอตอบแทนพระคุณของพ่อทุกชาติ
 ดับไป.

จากลูก

๒๓ เมษายน ๒๕๐๒

พระราชดำล้น

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชทานมอบเซอร์ยอนโบวริงไปยังกรุงอังกฤษเมื่อครั้ง
เซอร์ยอนโบวริงเป็นราชทูตเข้ามาทำหนังสือสัญญาอังกฤษ

พระราชดำล้นในสมเด็จพระปรเมนทรมหามกุฏ พระเจ้ากรุงรัตนโกสินทร์มหินทรา-
ยุทธยา ขอคำนับเจริญทางพระราชไมตรีมายังสำนัก สมเด็จพระนางวิกตอริยาราชินา (๑) ผู้
เป็นเจ้าเป็นใหญ่ในทวีปบริตาเนียแดอียแดนด (๒) ให้ทรงทราบด้วยในเดือน ห้า ปีเถาะ
ฉกปีศก บที่ ๕ ในรัชกาลอันเป็นปัจจุบันนี้ เซอร์ยอนโบวริง (๓) เป็นทูตมาด้วยกำบังรบ
ของพระองค์ ด้วยหนังสือคำขอร้องของพระองค์เป็นทูลขอมาว่ากต่างจัดแจงสัญญาการไมตรี
และการค้าขายให้เจริญคชนกว่าแต่ก่อน ขอให้กรุงไทยให้จัดราษฎรภาพแก่ขุนนางบางนายออก
ไปศึกษาอ่านปริกษาด้วยข้อสัญญากรุงไทยเห็นแก่ทางพระราชไมตรี ก็ได้ตั้งพระเจ้าอนงยาเซอ
พระองค์หนึ่ง เสด็จมาคต้นนายเบน ๕ ด้วยกัน มีนามในหนังสือสัญญาแล้วนั้น ให้ไปประชุม
ปริกษากับทูตของพระองค์จัดแจงเปิดขณสัญญาเก่า และเพิ่มการใหม่เข้าบ้างตามทูลขอของพระ
องค์ประสงค์ว่าควรน การทำหนังสือสัญญาเป็นอันเสร็จลงใน ๗ วัน ทูลขอของพระองค์จึงได้
มอบเครื่องราชบรรณาการ คือนาฬิกาตและประแจทเกยวประดับเพชร มีหมายททวีปบริตา
เนียแดอียแดนด แดตราโมราประดับเพชรเป็นรูปช้างสำหรับกรุงไทย ผูกกับเดิมสำหรับไซ
ประแจ แดสายสร้อยทองมดิงเดือนรูปกตองประดับเพชรสำหรับนาฬิกาทหีบเครื่องเขียนหนังสือ
ด้อย่างดีเป็นมงคลให้แก่กรุงไทย อ้างว่าพระองค์โปรดส่งมาแต่คงทางพระราชไมตรี กรุงไทย

- (1) Victoria Regina
- (2) Great Britain and Ireland
- (3) Sir John Bowring

โดยนิตมคานบรบริบไว้แล้ว ขอขอบพระคุณอุปการะยินดีตอบมาด้วยความสุจริต ขอให้ทาง
 ไมตรีต้องพระมหานครคิดพินอยเยนเป็นสุขไปชวฟ้าและดินเทอญ และบ้านเมืองของไทย
 ทศศอกกบองกฤษดงน จะเป็นสุขไปด้วยพระเจ้าบริดาเนย ทรงพระเมตตากรุณาถึงในกาต
 เเนอง. ๆ ครองนกรุงไทยได้ตั้งเครื่องราชบรรณาการบ้าง ดังทมากับพระราชดำذنน ถึงไม่
 ตกเป็นฝีมือของช่างเมืองไทย ขอพระองค์จงโปรดบริบไว้เป็นเครื่องระตักถึงทางพระราชไมตรี
 เทอญ.

พระราชดำذنมา ณ วัน ๖ ๕ ๖ คำ ปีเถาะ ด้ปีศศก ศักราช ๑๒๑๗ เป็น ปีที่ ๕
 แห่งรัชกาลปัจจุบัน ๆ

พระราชดำล้น

พระราชทานไปยังกรุงอังกฤษ

จ.ศ. ๑๒๑๓ (พ.ศ. ๒๓๕๘)

พระราชดำล้นในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหามงกุฎ พระจอมเกล้าพระเจ้ากรุงสยาม ซึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินใหญ่ในรัชกาลที่ ๕ ในพระบรมราชวงศ์ ซึ่งดำรงกรุงรัตนโกสินทร์มหินทรายุทธยา ณ ประเทศบางกอกนี้ ได้ครอบครองเป็นเจ้าของพระมหานครราชธานีใหญ่ ในพระราชอาณาจักรฝ่ายสยามเหนือใต้ และแผ่นดินแดนต่าง ๆ อยู่เคียงอยู่ใกล้ในถิ่น ๆ บางแห่งและเป็นที่อยู่ของชนชาวต่างประเทศมีเพศภาษาต่าง ๆ หมายอย่างคือ ดาวเคียง ดาวกาบ และกัมพูชา มลายู กะเหรี่ยงและอื่น ๆ ในทิศต่าง ๆ โดยรอบคอบขอบขัณฑ์มาอาณาจักรสยาม ขอเจริญทางพระราชไมตรี คำนับมายังสำนักสมเด็จพระนางเจ้ากวิณวิกตอเรีย^(๑) มหาราชินีพระเจ้ากรุงลอนดอน ผู้เป็นเจ้าเป็นใหญ่ในพระราชอาณาจักรอันรวมกันหลายประเทศ คือทวีปบริตาเนียและไอยีแลนด์ และกอดอนนี^(๒) นานาประเทศราชต่าง ๆ ใหญ่ให้ทรงทราบด้วยในเดือน ๕ ปีเถาะ สัปตศกเป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลแผ่นดินปัจจุบันนี้ ด้วยท่านเซอร์ยอนโบวริง^(๓) เป็นราชทูตของพระองค์มาด้วยกำปั่นรบกลไฟดำมเด้าจักรท้าย เป็นเรือรบของพระองค์มาสู่กรุงสยามแล้ว ราชทูตถือหนังสือคำัญของพระองค์มาเป็นที่เชื่อถือได้ ทศมาว่ากล่าวจัดแจงความทางสัญญาไมตรีและการค้าขายเป็นหลายอย่าง เพื่อให้เจริญงามคึกคักกว่าแต่กาลปางก่อน ทศขอให้ผู้ครองกรุงสยามให้อิสถานภาพแก่ขุนนางบางนายคิดอ่านราชการปรึกษาด้วยขอสัญญา ผู้ครองฝ่ายสยามได้ทรงเห็นแก่ทางพระราชไมตรี

(1) Queen Victoria

(2) Great Britain and Ireland and Colonies

(3) Sir John Bowring

กรุงดอนคอน จึงได้โปรดตั้งผู้ต่างพระเนตรพระกรรณ ไปคิดปรึกษาจัดการนั้นให้สำเร็จโดย
 เรียบร้อยด้วย คือ ตั้งพระเจ้านองยาเชอกรมหวดวงวงศ์ราชสันนิทพระองค์หนึ่ง เจ้าพระยา
 ศรีสุริยวงศ์ (๑) ที่สมุหพระกลาโหม ซึ่งเป็นอัครมหาเสนาบดีฝ่ายใต้ชายทะเล และเป็นเชอ
 พระวงศ์ด้วยคนหนึ่งและเจ้าพระยาพระคลังเป็นเสนาบดีว่าราชการฝ่ายต่างประเทศ และเป็น
 เชอพระวงศ์ด้วย กับสมเด็จพระยาบรมมหาประยูรวงศ์พระองค์ใหญ่องค์หนึ่ง และสมเด็จพระ
 เจ้าพระยาบรมมหาพิไชยญาติพระองค์น้อยองค์หนึ่ง ท่านทั้งหกเป็นพระบรมญาติอันสนิท รวม
 เป็น ๕ ด้วยกัน มีนามปรากฏอยู่ในหนังสือสัญญาอันแล้ว โปรดให้ท่านทั้ง ๕ นี้ไปประชุม
 ปรึกษาขอสัญญาด้วยกับราชทูตของพระองค์พร้อมใจกันทั้ง ๖ ได้จัดแจงเปลี่ยนแปลงขอสัญญา
 เก่าและเพิ่มเติมขอความใหม่เข้าบ้าง ตามราชทูตของพระองค์มีความประสงค์โดยสมควร
 แล้ว การทำหนังสือสัญญาก็เป็นอันเสร็จลงในวันที่ ๗ ราชทูตของพระองค์จึงได้มอบเครื่อง
 มงคตราชบรรณาการ คือ นาฬิกาทองคำประดับเพชร และกุญแจที่สำหรับนาฬิกา
 ประดับเพชรด้วย และมีดวงตราทองคำประดับเพชรโมราแกะเป็นรูปช้างตานหนึ่ง อีกตานหนึ่ง
 นั้นแกะเป็นที่หมายว่าทวีปบริตตานีและไอลินด์เป็นสำคัญ ดวงตรานนผูกติดกับกุญแจ
 เดิมสำหรับไข และสายสร้อยทองคำประดับเพชร มีติดได้ผมทำด้วยทองคำ ประดับเพชร
 แขนงติดกับสายสร้อยด้วย กับหีบเครื่องเขียนหนังสือเครื่องพร้อม เป็นของอย่างค้อย่างเอก
 ทำด้วยไม้ตาย ผังดาอย่างบาง ทองคำบ้าง เงินบ้าง เป็นดวงด้ายเครื่องวัดยทชั้นตามปาก
 โถงเขียนหนังสือ มีรูปพระมหาพิชัยมงกุฎสำหรับแผ่นดินสยามด้วยสองเล่ม ปากไถ่งาม
 ดินก มอบให้แก่ผู้ครองกรุงสยาม และราชทูตของพระองค์อ้างว่า พระองค์ท่านโปรดตั้งมา
 แแต่ตั้งทางพระราชไมตรี ผู้ครองกรุงสยามได้ยินดีมีความค้ำรับไว้แล้ว ขอขอบพระเดช
 พระคุณอุปการะยินดีส่งของมาโดยทางสุจริต ขอให้ทางพระราชไมตรีส่งพระมหานคร คิด
 พนปฏิพัทธอยู่เย็นเป็นสุขไปนานชั่วฟ้าและดิน เทอญ ฯ

แผ่นดินสยามซึ่งได้เป็นสัมพันธไมตรีติดต่อกับไมตรีอังกฤษ ดั่งนแล้วกรุงสยามจะเป็น

(๑) ต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์

กตวยอานาจรพระบารมีเต็มเศจรนางเจ้ากอนวักคออเรยมหาราชินุเป็นพระเจ้าแผ่นดินบริดาเนีย
ทรงพระมหากษัตริย์ระดกถงการไมตรีอยู่เนอง ๗

อนึ่ง ครองนครกรุงสยามได้ตั้งเครื่องมงคตราชบรรณาการบางตั้ง พอด่มควรมากับพระ
ราชดำถนหนควย ของบรรณาการหนถงไมตรีดี ก็เป็นผู้มีอชางในกรุงสยามทำเอง ขอพระองค์
จงทรงพระกรุณาโปรดรับไว้ช่มเด้นเป็นเครื่องระดกถงทางพระราชไมตรี เทอญ ๗

พระราชดำถนหนถงวณศุกรี เดือน ๖ ชน ๕ ค่ำ ปีเถาะฉศก จ.ศ. ๑๒๑๗ เป็นปี
ที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

๑ บัญชจคหมายเครื่องมงคตราชบรรณาการสำหรับกำกับพระราชดำถนหน ถ่าแต่
โดยรวมเป็นดังของตามกำหนด

ที่ ๑ พระราชดำถนจารึกเป็นอักษรไทยดงในแผ่นสุพรรณบัฏ มีหน้าหนักทองคำ

$\frac{m}{m}$ พับเหมื่อนด่มุด บิดคิคแนบกับกระดาษฝรั่ง ประทับพระราชตัญจกรสำหรับพระ

๓

นามในแผ่นดินปัจจุบัน ดงในใบปกปดายมิตายพระราชหัตถเดธา ทรงเขียนเป็นด้าคัญ

พระนามควยอักษรองกฤษหือควยแผ่นทองคำน้ำหนัก $\frac{m}{m}$ ผูกรัดควยไหมแดงประทับพระ

๕

ราชตัญจกร สำหรับแผ่นดินปัจจุบัน ครึงมด่มทองคำชางนอกเดะใต้ในผอบทองคำดงยา

ราชาวดีใหญ่ $\frac{m}{m}$ น้ำหนัก $\frac{๓}{๓}$ เดกน้ำหนัก $\frac{๒}{๓}$ ได้ชบบนคริเองรักษาพระราชดำถน

๕

เดะผอบนนใต้ในถุงคาตประทับพระราชตัญจกรรูปชาง สำหรับแผ่นดินสยามในทผูกนน
แห่งหนิง

ที่ ๒ ของทองคำใต้แผ่นทองที่จารึกพระนามเป็นอักษรองกฤษควยตายพระราชหัตถ

คู่หนึ่ง ไฟต์พิมพ์แดงพระนามคู่หนึ่ง (คือ การ์ดพระนาม) นั้น มีจดหมายตายพระราช
 หัตถเลขาว่า คำนับถึงสมเด็จพระนางเจ้ากวนวิศกคออริยมหาราชินี^(๑) พระเจ้ากรุงลอนดอน
 แผ่นหนึ่ง คำนับถึงเจ้าชายซงเบนคูเคียงพระสวามีของพระนางเจ้านนแผ่นหนึ่ง (มีการ์ดพระ
 นามอีกคู่หนึ่ง) คือไฟต์พิมพ์พระนามคู่หนึ่ง ได้ของกระตาดช่มพู่ในไฟต์พระนามนั้นม้าย
 พระหัตถเป็นอักษรองกฤษ ว่าคำนับมาถึงพระราชบุตรชายพระองค์ใหญ่แผ่นหนึ่ง คำนับ
 ถึงพระราชบุตรพระองค์ใหญ่แผ่นหนึ่ง ซึ่งเป็นพระราชโอรสและพระราชธิดาของสมเด็จพระ
 นางเจ้ากรุงลอนดอน ของทงนนนได้ได้ในถุงแพรดี้แดง

ที่ ๓ พระธำมรงค์แดงเบี้ยประดับไฟตูรยอย่างดีคู่หนึ่ง ได้ในตลับทองคำ หตั้ง
 ตลับประดับคีตาทองสีน้ำเงิน ขอบตลับประดับเพชรรอบสี่มุม

ที่ ๔ หลดคตินด้อทำด้วยทองคำประดับเพชร ใหญ่ตั้งฐานเท่าไม้คมะกดำแบน
 ที่ชั้นหลดคตินด้อสำหรับได้คตินด้อข้างหนึ่ง ได้ปากไก่ข้างหนึ่ง ได้ในถุงแพรเห็ดอง

ที่ ๕ ขวดหมึกทองคำดงยาราชาวดี ที่ผ่านนมรูปข้างบอกมีมือข้างดยาม มีกตอง
 ได้ปากไก่เดือนค้ำปากไก่ทำด้วยทองคำดงยาราชาวดี ที่ชั้นปากไก่ประดับพดอยหับทิม
 ตั้งฐานเท่าไม้คมะกดำคาหนู ได้ในถุงแพรเห็ดอง

ที่ ๖ มีไฟแผ่นใหญ่เขียนรูปข้างเผือกที่ขอพระวิสุทธรัตนกริณี เป็นที่เช็ดมพระ
 นครกรุงสยามแผ่นหนึ่ง ม้วนได้ในกตงเงินกาไหด์ทองคำ แดวมแผ่นไฟเดกคพิมพ์เป็นการ์ด
 รูปพระวิสุทธรัตนกริณี ๓ แผ่น ถวายแก่เจ้าราชด้ามี่แผ่นหนึ่ง ถวายแก่พระราชโอรสพระ
 องค์ใหญ่แผ่นหนึ่ง ถวายแก่พระราชธิดาพระองค์ใหญ่แผ่นหนึ่ง แดวมี่พู่ทำด้วยขนพระวิสุทธ
 รัตนกริณี ๒ พู่ มีปริงทองคำสวมพู่ ถวายในสมเด็จพระนางเจ้ากรุงลอนดอน เพื่อสำหรับ
 ห้อยทรูปพระวิสุทธรัตนกริณีด้วย รวมได้ในถุงเซมชาบมีด้ายวัด

อนึ่ง ราชทูตของพระองค์กได้มาจัดการเบียดนแปดงข้อสัญญาเก่าให้เป็นใหม่โดย

(1) Queen Victoria

เรียบร้อยปรกคดี แดงไตคกกลงกนกับเสนาบดีสยามเห็นชอบพร้อมกันแล้ว กงสุตอังกฤษ
 ก็ไต่ถามราชการของตำแหน่งอังกฤษโดยสมัครใจไม่ตรงกับดูเกล้าวานิช เป็นที่ชอบชอบใจแก่
 พวกวานิชแล้ว ผู้ครองกรุงสยามขอปฏิบัติทางพระราชไมตรีแห่งพระเจ้ากรุงลอนดอน ให้
 ถาวรยั่งยืนดำรงอยู่ชานานชั่วฟ้าแดดดิน เทอญ ๆ

พระราชดำรินนได้ตั้งไปแต่พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย มีให้ด้วยพิฆาน ในพระ
 บรมมหาราชวง ซึ่งตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครนครอมรัตนโกสินทรมหินทรายุทธยาบรมราชธานี
 อันมีในพระเศวตฉัตรแก้วแว่นแคว้นแผ่นดินสยาม ณ วัน ๖ ๆ ๖ ค่ำ ปีมะเสาะ ตรีศก จ.ศ. ๑๒๓๗
 เบนบท ๕ แห่งรัชกาลปัจจุบัน

พระราชดำรินนได้ให้เชิญไปมอบสั่งให้แก่เซอร์ยอน โบวริงราชทูตอังกฤษ^(๑) ๆ

(๑) ฝากเซอร์ยอนโบวริงไป.

บัญชีเครื่องราชบรรณาการ

พระราชทานไปยังประเทศอังกฤษ

บัญชีเครื่องราชบรรณาการ ที่ได้วางลงในพระราชดำรัส ที่จะให้พระนางวิกตอเรีย
เจ้าแผ่นดินกรุงบริตาเนียใหญ่และไอยีแดนด์ (๑) ผู้ท่านบำรุงพระราชพระคำตนามาแต่เพื่อน
ประเด็รัฐที่รักของพระองค์และตามธรรมเนียมคฤษัตริย์นของรักของพระองค์ พระบาทสม-
เด็จพระปรเมนทรมหามกุฏแผ่นดินสยาม และบรรดาเมืองชนกบกรุงสยามนของได้ฝากไว้แก่
มือพวกทูต

ช่อ สรวมชัพ ๑ พระเบญจา ๑ พระแก้ว ๑

ค้วพระราชดำรัสทองหนัก ๓ บาท ๑ เฟือง

ชองทองดงยาทองหนัก ๓ คำดั่ง ๒ บาท ๒ สดั่ง ๑ ไพ

เอนวิหตบ^(๒) ทองหนัก ๑ บาท ๑ สดั่ง

ถุงศาตใหญ่ ๒ ถุงศาตเล็ก ๒ รวม ๔

เอนวิหตบใหญ่ เอนวิหตบเล็ก ๓ ศดับทอง โถ ๑๒ นกษัตริ

ถุงกำมะหยี่คำชดบดุกไม้ ๑

ถุงควนเห็ดอง ๒

(1) Great Britain and Ireland

(2) Envelope

พระราชดำริน

พระราชทานมาจากสมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรีย

พระบรมราชินีประเทศอังกฤษ

จ.ศ. ๑๒๑๗ (พ.ศ. ๒๓๕๘)

พระราชดำรินฉบับนี้มาแต่เมืองลอนดอนเป็นภาษาอังกฤษ

ทรงแปลออกเป็นภาษาไทย มีความดังนี้

เจ้าวิกตอเรียด้วยความเมตตาของพระเจ้าได้เป็นพระนางราชินี เจ้าของพระราชอาณาจักรรวมแผ่นดิน คือ ทวีปบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์^(๑) และเป็นผู้อุปถัมภ์ของศรัทธา ตั้งให้มาแต่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ซึ่งเป็นพระเจ้าแผ่นดินพระองค์แรกของกรุงสยามและได้เป็นพระสหายที่เราทรงหายดีตั้งแต่ และเป็นผู้ที่เราทรงหายดี ให้มาของกำนัลเจริญทางพระราชไมตรี เซอร์ยอนโบวริงเป็นข้าอุปถัมภ์ของเราทรงหายดีคือผู้ใดได้ เราทรงหายดีครบถ้วนด้วยอุปถัมภ์เต็ม คือความบังคบตั้งอันพร้อมมูล ให้เป็นผู้เจรจาความเมืองของเราทรงหายดี เพื่อจะมาว่ากล่าวปรึกษาและดำเนินธุระ ในส่วนของเราทรงหายดีทำหนังสือสัญญาของการไมตรี และการค้าขายด้วยพระองค์ท่านและเจ้าน้องของท่าน คือชนหลวงที่ดั่งของเมืองไทย^(๒) (เซอร์ยอนโบวริงนั้น) ได้ฝากไปถึงเราทรงหายดีให้ตราราชดำรินให้ฉบับ ซึ่งท่านได้มีไปถึงเราทรงหายดี ในคราวเมื่อลงการดำเนินของหนังสือสัญญานั้น เราทรงหายดีได้รับพระราชดำริน

(1) Great Britain and Ireland

(2) คือพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว

ของพระองค์ท่านด้วยความชอบใจโตใหญ่หนักหนาแล้ว ก็และในที่จะตอบแก่ราชสำนักสยาม
 ฅบบนน กอนนบนความปรารถนาที่แรกของเราทางสยาม เพื่อจะถวายความชอบใจ
 โดยข้อตรงของเราทางสยามแก่ท่าน เพราะความต้อนรับโดยทางไมตรีที่ท่านได้ให้แก่เซอร์ยอน
 โบวริง และเพราะความเป็นพร้อมมูลที่ท่านได้เปิดเผยให้ปรากฏแล้ว เพื่อจะนำเอาตั้งคือขอ
 ความของความรับใช้ของเซอร์ยอนโบวริงนั้นไปยังความดีนนิษฐาน ที่พร้อมมูลทันที และตั้ง
 นั้นและเพื่อจะตั้งความปฏิพัทธ์ คัดคือในระหว่างทวีปบริเตนใหญ่ และประเทศอินเดียและ
 ประเทศไทย ในการที่จะเหยียบย่ำลงไปให้เต็มบริบูรณ์และเป็นที่ชอบอารมณ์สมประสงค์มาก
 กว่าแต่ก่อน เซอร์ยอนโบวริง โดยนัยนี้ และได้ฝากไปถึงเราทางสยามแล้ว โดยชายผู้ปฏิบัติ
 ของเราทางสยามคือมิสเตอร์ปาก (๑) ให้ได้เครื่องบรรณาการทางสยาม คือสิ่งไรเด่า ที่พระองค์
 ท่านได้เป็นชอบใจแล้ว เพื่อจะฝากไปถึงเราทางสยาม ๆ ก็ได้รับของทรงปวงนั้นด้วยความชอบ
 ใจมาก และได้มีความเป็นอยู่เต็มด้วยความชอบใจ เหมือนหนึ่งจะเป็นเครื่องดีดักสำคัญหมาย
 มีใช้แต่ว่าของความไมตรีของท่านเพื่อเราทางสยามจำพวกเดียว ที่แท้ (คือจะเป็นเครื่องสำคัญ
 หมาย) ของความปรารถนาของท่านเพื่อ จะให้แรงชนดชน ซึ่งหนทางดีมาคมในระหว่างพระ
 ราชอาณาจักรทั้งสองฝ่าย ของชาวบริเตน (๒) คืออังกฤษและชาวไทยทั้งไพร่บ้านพลเมือง ๆ
 เราทางสยามมีธุระเดียนเพื่อจะทูลมาให้พระองค์ท่านทราบว่า เราทางสยามได้ทำ
 ความดงเนื้อเห็นในหมายอักษรเป็นพระราชหัตถเลขาของเราทางสยาม และตราใหญ่ของพระ
 ราชอาณาจักรของเราทางสยามด้วยที่หนังสือสัญญา ที่ได้ตั้งนิษฐานดงใจพร้อมในกรุงมหา
 นครของพระองค์ท่าน โดยความคิดของผู้รับตั้งใช้เฉพาะเป็นส่วนของเราทางสยามทั้งสองฝ่าย
 (และขอทูลมาอีก) และว่าเราทางสยามได้ช้แนะแก่ชายผู้ปฏิบัติของเราทางสยามคือ มิสเตอร์-
 ปาก เพื่อจะให้ดงไปยังบางกอกในความกำชบระวงหนังสือความดงเนื้อเห็นของเราทางสยาม

(1) Mr. Harry S. Parkes

(2) British

หนังสือใดก็ตามที่เขาคนนั้นจะได้มียศของความมอบแก่พระองค์ท่าน ในแผ่นดินเพื่อแผ่นดิน
อักษรฉบับหนึ่ง ที่โคทานกันในส่วนของท่านเราทั้งหลายอีกได้ ไต่หัวใจเขามากกับคนนั้น ด้วย
เครื่องตั้งของบางสิ่ง เป็นฝีมือของคนบริติช คือ คนอังกฤษ ของไรเด้าเป็นของนับตั้งชื่อ เดช
ไว้แล้ว ในทางว่ามาด้วยพร้อมในและของไรเด้าเราทั้งหลายถวาย เพื่อความรับของพระ
องค์ท่านดังหนึ่งเป็นหมายตั้งเกดอันหนึ่งของไมตรีและความระดกถึง ดังหนึ่งพบต่อศอกศอกหน้า
ของเราทั้งหลาย เราทั้งหลายขอมาว่าท่านจะยอมความรับที่เบญจคุณแก่เราทั้งหลายออกชื่อแล้ว
เมื่อไร ผู้นั้นจะแสวงหาที่พึ่งรับตั้งอันหนึ่งของพระองค์ท่านเพื่อประสงค์ ของความมอบให้ได้
พระราชดำรินของเราทั้งหลาย และเครื่องราชบรรณาการ ด้วยสิ่งไรเด้า ผู้นั้นเป็นคนรับ
กำชับไปด้วยดี เหมือนหนึ่งในคราวอันอื่นใดอันหนึ่ง เมื่อไรเด้าจะพึงเป็นความต้องการแก่เขา
นั้น เพื่อจะเข้าไปใกล้เฉพาะตัวของพระองค์ท่าน ฯ

เราทั้งหลายได้เห็นแล้ว ด้วยความเพ็ดพิศพิตินมากนุก ซึ่งที่ดำคัญ แน่ใจได้เต็ม
ไป ที่ดำคัญหมายไรเด้าในพระราชดำรินของท่าน ดำแดงออกให้รู้ ความที่พระองค์ท่านเป็น
ผู้รักกถนคด้วยภาษาอังกฤษ และชาวปรัณนิบคของเราทั้งหลายหลายคน ได้ให้ความแก่เรา
แล้ว ว่าถึงความที่พระองค์ท่านชำนาญใหญ่โตในสิ่งต่าง ๆ ของวิชาหนังสือและความรู้ เรา
ทั้งหลายแนใจไม่มั่งคั่ง ว่าความว่าเรียนแพร่หลายเหตานั้น ยังจะบอกมากไปอีกเพื่อจะทำ
ความไมตรีให้โคชนทุกที่ ความคิดไรเด้าพระองค์ท่านได้นิ่งโตะครัดเพื่อชาวอยู่ประเทศบริติช
เคียน และเราขอทำให้แนพระทัยท่านว่านนั้นเป็นด้วยความชอบอารมณ์ประสงค์แท้ ๆ ว่า
เราทั้งหลายได้พบยกโคชงของโชค อันของความที่จะได้ตั้งต้นทหนักด้วยท่าน และจะได้
ดำแดงความปรารภนายาคอานวยพรของเราทั้งหลาย เพื่อความดีของท่านและดีบคคคค
พร้อมยาวไปของชนม์ชีพ และราชสมบัติของท่านด้วยอย่างคิงน และเราทั้งหลายได้มอบฝาก
ท่านแก่ความรักษาของพระเจ้าผู้ดำเร็จทุกอย่าง ราชดำรินนโคให้ในประชุมขุนนางของเราทั้ง
หลาย ในพระราชวงทตอม ซอวินเซอ^(๑) ในวันที่ ๒๘ ของเดือนเดเซมเบอ^(๒) ณ บิของเจ้า

(1) Windsor Castle

(2) December

พระคุณเราทั้งหลาย (คือพระเยซู) พนหนังกบแปดร้อยห้าสิบห้า และในบัพที่สิบเก้าของ
 ราชสมบัติของเราทั้งหลาย (ผู้เป็นเจ้าของหญิงทรักสันทนิกและดีหายของพระองค์ท่าน ชื่อ
 ดิกโคเรียเรชีนา^(๑) ในวังมีจดไว้ว่า มานู เรเยีย^(๒) (เป็นคำละติน^(๓)) แปลเป็นมคธว่าหัตถ์
 ราชินยา) วันทองมานน คือ เป็นเดือนอายุวันศุกร์ แรมดีคา ปีเถาะดปีตศก ฯ

(1) Victoria Regina

(2) Manu Regia

(3) Latin

พระราชลาล์น

พระราชทานมาจากกรุงอังกฤษ

จ.ศ. ๑๒๑๓ (พ.ศ. ๒๓๕๘)

ทรงแปลเป็นไทย

ฉีกคอเรีย ด้วยความเมตตาของพระเจ้าเดเป็นพระนางราชินี เจ้าของพระราช-
อาณาจักรรวมมดมกน คือทวปบริคเคียนใหญ่และไอยแดนคและเป็นผู้บองกนรักษาของ
ศรัทธาและอื่น ๆ ถึงคนทงปวงและคนเคียวเคียวแก่พวกโตและผู้โตเดา ความเฉพาหน้าเหต่าน
มาเจรจาปราศรัยด้วยอย่างไรเดา หนังสือสัญญาของทางไมตรีและการค้าขาย ในระหว่าง
เราทงหลาย (คือว่าตัวเรา) และพระองค์ท่านเหต่านน คือพระบาทสมเด็จพระปรเมนทร
มหามกุฏพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ชุนหลวงองค์เอกของเมืองไทย และพระบาทสมเด็จพระ
ปวเรนทรเมศรมหิศเรศร์ พระบิณเกล้าเจ้าอยู่หัว ชุนหลวงองค์ที่สองของเมืองไทย (และ
หนังสืออื่น) เป็นต้นนษฐานแล้ว หมายสำคัญแล้ว ในภาษาอังกฤษ และภาษาไทย ใน
เมืองบางกอกในวันทสี่บแปดของเดือนเอปรีด ในปีของเจ้าพระคุณทงหลาย พันหนึ่งกับแปด
ร้อยห้าสิบห้า (คือวน้องการเดือนหกชนคห้าหึ่ง) (หนังสือสัญญานน) รวบรวมกับด้วยคำบง
คับผ่อนปรนให้เต็มอทงหลายตางพวก และจำนวนภาษจกอบบางอนคคคคคเขาแก่หนังสือ
นน โดยความคิดของมูบตั้งบงคทงหลายของเราทงหลาย และพระองค์ท่านเหต่านนออก
พระนามมาแล้ว (เป็นผู้ทเราและพระองค์ท่านเหต่านน) แต่งตั้งให้มีอำนาจโดยสมควรและ
เฉพาต่าง ๆ ดำรับกัน เพื่อความประสงค์คอนนหนังสือสัญญานนกับผ่อนปรนให้เต็มอ และ
จะกำหนดภาษจกอบ หนังสือสัญญานนกับผ่อนปรนให้เต็มอ และจำนวนภาษจกอบโตเดา

ที่ถูกพันติดกันอยู่ ในหนังสือฉบับเดิมเริ่มแรกเขียนว่า เราทั้งหลายได้เห็นแล้ว ได้คำนึงแล้ว
 ซึ่งหนังสือสัญญาทว่าแต่จนบัดนี้ ตามบังคับก่อนปรนให้เต็มอและจำนวนภาษัจงกอบที่ติด
 คือกักกันอยู่ในหนังสือสัญญานั้น ก็โดยยอมตามแต่รวบรวมแล้ว และตั้งใจแน่วพร้อมแล้วซึ่ง
 หนังสือสัญญานั้น ในทั้งปวงและทุกอัน ๆ ของข้อและกระทงความเฉพาะแก่เหล่านั้น เพราะ
 ว่าเราทั้งหลายทำความลำบากเหล่านั้น ซึ่งความยอมความรับและตั้งใจแน่วพร้อม ได้ทำให้
 เป็นถูกแล้วสำหรับตัวเราทั้งหลายเอง และผู้จะรับสืบพระองค์ และท่านผู้ที่จะตามมาในราช-
 ธรรมบคณของเราทั้งหลาย เราทั้งหลายผู้ชวนชววยอยู่ ปฏิญาณอยู่ด้วยพระราชวาจาของเรา
 ทั้งหลาย ว่าเราทั้งหลายโดยซื่อสัตย์สุจริตและเต็มความน่าเชื่อ จะทำรูปและประดับตั้งทั้ง
 ภายทั้งปวง หรือแต่ละอัน ๆ ที่มีอยู่และอธิบายไว้แล้ว ในหนังสือสัญญาและที่ทำให้เต็มอ
 และภาษัจงกอบทั้งตามอย่างนั้น และว่าเราทั้งหลายจะไม่ทนเลย (คือจะไม่นิ่งดูตายเลย) ให้
 ความลำบากอย่างนั้น เป็นของที่ใครผู้ใดผู้หนึ่งจนตั้งคนหนึ่งมาดบด่างทำลายให้ผิด และข้ามเกิน
 บังคับเขตแดนในอย่างใดอย่างหนึ่ง ดันกัดไทดไปอย่างนั้น อย่างไรก็ตามจะนอนอยู่ในอา
 นุภาพของเราทั้งหลาย ๆ เพื่อจะให้เป็นที่ตั้งกล้าคัญโตใหญ่ขึ้นไป และให้เรี่ยวแรงได้ดังกฎหมาย
 แก่คนทั้งปวง เราได้ก่อเหตุให้ตราใหญ่ของพระราชอาณาจักรรวมผลด้วยกัน คือทว่าปบริค
 เคียนใหญ่และไอยแดนคของเราทั้งหลาย เป็นอันตกลงแล้วแก่ข้อความลำบากเหล่านั้น ข้อ
 ความไรเด่าเราทั้งหลายได้หมายแล้ว ด้วยพระราชหัตถเลขาของเราทั้งหลาย ให้แล้วในประ
 ชุมชนนางของเราทั้งหลาย ในพระราชวงที่ล้อม ซื่อวินเซอ ในวันที่สามของเดือนเดเซมเบอ
 ณ บิซของเจ้าพระคุณเราทั้งหลาย คือพระเยซู พันหนึ่งกับแปดร้อยห้าสิบห้า และในปีที่สิบเก้า
 ของราชธรรมบคณของเราทั้งหลาย (ฉีกต่อเรี่ยเรี่ยน) -

พระราชดำริน ^(๑)

ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

(ไม่ปรากฏศักราช)

ถ้าว่าทูตานุทูตจะไปในครั้งนั้น เมื่อถึงกรุงปารีสแล้วจะขออ้อนวอนแก่ผู้ครองฝ่าย
ฝรั่งเศส ให้ทำความนัดหมายกับผู้ครองฝ่ายอังกฤษแล้วให้ตั้งไปยังกรุงลอนดอน ให้ได้เฝ้ากรุง
บริตตานี ก็คาดการเห็นว่าผู้ครองฝ่ายฝรั่งเศส จะประพฤติตามใจเหมือนดังผู้ครองฝ่ายอังกฤษ
ได้อนุเคราะห์ตามใจแก่ทูตพวกก่อนแล้วนั้น ถึงผู้ครองฝ่ายอังกฤษเดากเห็นจะยินดีรับ เพราะ
เห็นแก่ไมตรีกับผู้ครองฝ่ายฝรั่งเศสและกรุงสยาม เมื่อทูตเหล่านั้นได้เฝ้ากรุงบริตตานีแล้ว จะ
ไม่มีพระราชดำรินของกรุงสยามไปค้ำับเจริญทางพระราชไมตรีด้วย ก็เห็นว่าไม่สู้สมควร ด้วย
กรุงสยามได้มีไมตรีอันสนิทกับกรุงบริตตานีมาช้านานแล้ว และกรุงสยามจะอ่านจะเขียนในภาษา
ของกรุงบริตตานีก็พอได้บ้างไม่คงหาดำเหมือนภาษาฝรั่งเศส เพราะฉะนั้นคนกรุงสยาม
จึงได้เรียบเรียงพระราชดำริน ให้เต็มยันทควรคิดเขียนประทับตราราชดิเบญจกรของกรุงสยาม
แล้ว ตั้งมาเจริญทางพระราชไมตรีเป็นสำคัญในเมื่อทูตนั้นด้วย กรุงสยามแน่ใจว่ากรุงบริตา
นียจะทรงยินดีรับเพื่อเป็นสำคัญแก่ทางพระราชไมตรี และเป็นยศแก่กรุงสยามด้วย ฯ

อนึ่งในเครื่องราชบรรณาการของกรุงบริตตานี ซึ่งได้มอบหมายให้มิสเตอร์ปาก

(๒) และเซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็ค (๓) กงสุัดคุมมาเจริญทางพระราชไมตรีตั้งให้กรุงสยามทั้งสองครั้ง

(๑) พระราชสาส์นฉบับนี้ไม่สมบูรณ์ เข้าใจว่าตอนต้นและตอนท้ายขาดหายไป.

(๒) Mr. Parkes

(๓) Sir Robert Schomburgk

ก็น ย่อมเป็นเครื่องมือเป็นประโยชน์แก่การงานบ้าง ดังจักรเครื่องทำงานเหรียญและเครื่อง
 บับผ่าย เครื่องถ่ายภาพและอื่น ๆ เป็นประโยชน์ให้เจริญความรู้ประหลาด ๆ บ้าง ดังเครื่อง
 มอวดแดดและเครื่องกระบวนปืนฟ้าและอื่น ๆ ในเครื่องเหล่านี้บางดั่งกรุงสยามและชาวสยาม
 ซึ่งเป็นผู้รับใช้ราชการของกรุงสยาม พิจารณาดูก็เข้าใจดำเร็จตลอดไปได้ บางดั่งก็ยังไม่
 เข้าใจให้ถูกต้องดำเร็จการใดก็มี กรุงสยามได้ไต่ถามหาหรือเซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็คกงสุล บาง
 ดั่งก็แนะนำให้เข้าใจได้ บางดั่งก็ยังไม่เข้าใจ ต้องคอยหาคนต่างประเทศที่ไปมาแนะนำให้ทำ
 ให้ใช้ใดก็มี เหมือนอย่างเครื่องบับผ่ายชนชาวสยามเข้าใจประกอบใช้ใดด้วยดีไม่ต้องหาผู้
 แนะนำให้ทำ เครื่องจักรทำงานต้องรออยู่หลายเดือน ค่อมช่างอังกฤษเข้าใจการกตมาแนะนำให้
 ทำจึงทำได้ แต่เครื่องถ่ายภาพนั้นต้องรออยู่นาน ชาวสยามประกอบหาคนดีไม่ ค่อมช่างถ่าย
 รูปชาวสก็อตคนหนึ่งกับอังกฤษอีกคนหนึ่ง ซึ่งเซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็คกงสุลได้พามาหาช่วย
 แนะนำให้ทำชาวสยามจึงทำได้ เพราะฉะนั้นในครั้งกรุงสยามได้ให้ช่างถ่ายภาพของกรุงสยามเมื่อ
 เวลาประทับอยู่ด้วยนาฬิกา และพระบรมราชูปถัมภ์ซึ่งเป็นเครื่องราชบรรณาการของกรุงบริตาเนียทรง
 ยินดีไปแต่ครั้งก่อน หนึ่งอยู่นั้นที่ทอดโตะมเครื่องไว้มากเขียนหนังสือ และหีบเครื่องเขียนหนังสือ
 และบับผ่ายอันนั้นไว้เพื่อ^(๑) ถวายเป็นเครื่องราชบรรณาการ ได้รับไปจากกรุงบริตาเนียรูป
 หนึ่ง ได้ให้ถ่ายรูปมเหสีของกรุงสยามอีกรูปหนึ่ง แล้วระบายตีพิมพ์ตามกำลังชาวสยามจะทำได้
 แล้วรวมเข้ากับผ่ายซึ่งบับในเครื่องบับด้วยนา และเงินเหรียญ ที่หาชนได้โดยเครื่องจักรทำงาน
 เป็นดั่งมั่ง มอบให้พวกทูตานุทูตพวกนักคุมมาด้วยพระราชดำรินั้น เพื่อจะได้ถวายแด่กรุงบริตา-
 นีเยให้ทอดพระเนตรเห็นผลของเครื่องราชบรรณาการ ของกรุงบริตาเนียซึ่งทรงยินดีมาแต่ก่อน
 และจะให้ทราบด้วยว่าเครื่องราชบรรณาการของกรุงบริตาเนียบางดั่ง เป็นเครื่องประดับและ
 เครื่องใช้เป็นราชูประ โภคนั้นกรุงสยามก็ได้ประดับไว้ในกาย และได้ตั้งใช้สอยในที่ประชุม
 เป็นเกียรติยศอันใหญ่แก่กรุงสยาม เพราะเครื่องเหล่านี้เป็นอันได้ดำแดงพระราชไมตรีอันดีนิต

(1) Piston, Rifle

กับกรุงบริตาเนีย โดยทางพระราชไมตรีนั้น กรุงสยามจึงได้รับมาประดับมาใช้ กรุงสยาม
มีความแน่ใจว่ากรุงบริตาเนียได้ทราบความนี้ และได้ทอดพระเนตรเห็นผลิตภัณฑ์เครื่องราช-
บรรณาการซึ่งชนชาวสยามปฏิบัติตามทำให้สำเร็จจนได้บ้าง ก็จะมีความชื่นชมยินดี ๆ

เซอร์รอเบิร์ตจอมเบคกงส์ตัน ก็เป็นผู้ใหญ่มัธยมแก่กว่ากรุงสยาม ๓-๔ เดือน
และเป็นผู้มีความรู้ต่าง ๆ หาดายอย่างอยู่ในของประหลาด ๆ โดยธรรมดา และกำหนดวิถี
ทางตะวันออก ๆ เมื่อกิจการที่กงส์ตันจะว่าบังเกิดชนกมความคิดชวนชวายในการซึ่งเป็นหน้าที่ของ
ตัว เป็นความปฏิบัติแก่กรุงบริตาเนียนั้นเต็มกำลัง และกิจการอันอื่นสำหรับบ้านเมืองฝ่าย
สยาม บางที่กงส์ตันมาให้ความคิด และตำแน่งความคิดความชอบใจแก่กรุงสยามบ้างอยู่ บาง
ที่ก็เที่ยวไปคู้ถิ่นฐานต่าง ๆ ในสยามประเทศนั้นเพื่อจำไว้เรื่องความรู้ กรุงสยามเห็นว่าเซอร์รอ-
เบิร์ตจอมเบคกงส์ตัน มีความจงรักภักดีแก่กรุงบริตาเนียอยู่ยงหนัก ขอพระเดชพระคุณเป็น
ทพง ๆ

อนึ่ง มีดีเตอร์นอก^(๑) ซึ่งเป็นด้อมสำหรับกงส์ตัน บัดนี้กลับไปเมืองเองเคนต์^(๒)
แล้วนั้น ได้อยู่ในกรุงเทพ ฯ นานาน เขียนอ่านเจรจาภาษาสยามได้ถนัด และมีข้อปรนนิ-
บัติชอบด้วยราชการของกรุงบริตาเนีย และเป็นที่ชอบใจของผู้ครองฝ่ายสยามมาก ขอพระ
เดชพระคุณบริตาเนียเป็นทพงแกมดีเตอร์นอกด้วย ๆ

ในครั้งหนุตสยามพวกนี้จะได้ออกไปชอกเป็นโอกาส ให้ได้ไปเฝ้ากรุงบริตาเนียถึงที่
เฉพาะพระพักตร์หรือไม่ กรุงสยามก็ยังไม่แน่แท้ใจ การที่หนุตจะไปกรุงลอนดอนหรือไม่ได้ไป
ก็สุดแต่ผู้ครองฝ่ายฝรั่งจะบังคับลงเพราะเหตุว่าหนุตเมืองสยามซึ่งเป็นเมืองมีอาณาพรมน้อย ได้
ข้ามทะเลใหญ่ดวงทางไกลไปถึงแผ่นดินยุโรปได้ครั้งน ก็เพราะอำนาจอนุเคราะห์ของผู้ครอง
แผ่นดินฝ่ายฝรั่งแล้ว เหมือนดังหนุตก่อนได้พึ่งอำนาจอนุภาพกรุงบริตาเนีย จึงได้ไปนั้น

(1) Mr. Thomas Knox

(2) England

แต่ถ้าหากว่าทศพรณได้ไปถึงพระราชอาณาจักรของกรุงบริตาเนีย ก็ขอพระเดช
 พระคุณพระบารมีกรุงบริตาเนียจงเป็นทพงดวย แต่พระราชดำริกับตั้งของของซึ่งเป็นผลแห่ง
 เครื่อง ซึ่งเป็นเครื่องราชบรรณาการกรุงสยามได้รับไปจากกรุงบริตาเนียแต่ก่อนนั้น กรุง
 สยามมีแน่แก่ใจว่าจะได้ไปถึงกรุงบริตาเนียให้ได้ทรงรับด้วยอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง และ
 ทางใดทางหนึ่งไม่มีสงสัย

อนึ่งขอกรุงบริตาเนียจงโปรดให้กรุงสยามหาเรือการค้าหรือหนึ่ง กรุงสยามได้ย
 ชนเป็นอันมาก ซึ่งเป็นผู้ชนในพระราชอาณาจักรของกรุงบริตาเนียเล่าบอกต้องกัน ว่าเจ้า
 แผ่นดินในนานาประเทศในยุโรป ย่อมตั้งเครื่องราชดำรินกรุงสยามไปกรุงลอนดอน และกับ
 เรือเมื่อทูตสยามนำเครื่องราชบรรณาการไปกรุงลอนดอน แต่ต้องไปขอให้กรุงปารีสช่วย
 ตั้งทูตไปยังกรุงลอนดอน ฯ

(มีความเพียงนี้)

พระราชลาล์น

พระราชทานไปยังกรุงอังกฤษ

จ.ศ. ๑๒๑๕ (พ.ศ. ๒๔๐๐)

สมเด็จพระปรเมนทรมหาอมรรตุมงคล สุตตสมมุติเทพยพงษ์วงษาธิบดีศัวกรระษัตริยวราชติย-
ราชินิกโรตมจาตรันตบรมมหาจักรพรรดิราชตั้งภาค บรมขรรมิกรมหาราชาราชบรมนารถ-
บพิตร พระจอมเกล้าเจ้าแผ่นดินกรุงสยาม เป็นผู้ใหญ่แก่ประเทศราชต่างๆ ที่ใกล้เคียง
คือเมืองดาว เมืองกัมโพชา เมืองมลายู หาดายเมืองแตะที่อื่น ๆ ขอเจริญทางพระราชไมตรี
อันสนิท คำนับมายังสมเด็จพระนางวิกตอเรียมหาราชินี พระเจ้ากรุงลอนดอนผู้เป็นใหญ่ใน
พระราชอาณาจักรอันรวมกัน คือทวีปบริตาเนียใหญ่^(๑) และไอยิแดนดัดละกอดอนินา ๆ
ประเทศต่างๆ ให้ทรงทราบวา บดินทรูดยามมีความคำนึงคิดถึงพระเดชพระคุณ พระราชไม-
ตรีพระเจ้ากรุงบริตาเนียมาก ด้วยเห็นผลของความพระราชไมตรีอันสนิท และความดำริ
จัดการดี เป็นคุณเป็นเกียรตยศแก่บ้านเมืองสยามนประจักษ์มากเป็นหลายประการ คือวา
ตั้งแต่เซอร์ยอนโบวริง เป็นผู้รับตั้งพระเจ้ากรุงบริตาเนีย เข้ามาทำหนังสือสัญญาทางไมตรี
และการค้าขายกับกรุงสยาม ในเดือนเจตรมาตปีเถาะตปีตศก เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลวันเป็น
ปัจจุบนน ครนเมื่อใดโครงหนังสือสัญญาทางไมตรี และการค้าขายลงตราหมายตายมอผู้
ที่ปรึกษาากนทงต้องฝ่ายเสร็จแล้ว ถูกคำวานิชอังกฤษและชาวต่างประเทศได้ทราบการน
แต่ในระวางยังไม่ไต่เปลี่ยนสัญญาต่อกัน ยังใช้อยู่ตามสัญญาเก่าบิหนึ่งน ก็เข้ามาเริ่ม
การค้าขายมากจนกว่าปรกติและตงแต่เปลี่ยนหนังสือสัญญากันแล้ว ในแรม ๓๕ ค่ำ เดือน
มคธมาต ปีเถาะ ตปีตศก เป็นวันที่ ๕ ในเดือนเอปรัด^(๒) ศักราชคริสต์ ๑๘๕๖ นั้นมาแล้ว

(1) Great Britain and Ireland and Colonies

(2) April

ถูกค้าวานิชชาวต่างประเทศเข้ามาค้าขายมากมายจนไปกว้างถึงนอก จนบัดนี้มีเรือถูกค้าไป
 มาเนื่อง ๆ ทุกสัปดาห์หาจะมีได้ขาดเงินทองของนอกประเทศก็เข้ามาจับจ่ายในประเทศนี้มาก
 มาก และถูกค้าต่างประเทศ บางพวกก็มาซื้อมาเช่าที่ ตั้งอยู่คอยซื้อสินค้าบางอย่างและสินค้า
 ในบ้านเมืองนี้ ที่คนนอกประเทศประสงค์จะซื้อบรรทุกเรือไป ราษฎรก็มีความยินดีหามา
 ขายแก่ถูกค้าต่างประเทศชุกชุมขึ้น และทำนาข้าวและไร่อ้อยและอื่น ๆ มากขึ้นกว่าแต่ก่อน
 บ้างอยู่แล้ว คนดีบางพวกเป็นอันมากก็ได้รับจ้างคนนอกประเทศทำการงานต่าง ๆ และ
 ให้ใช้สอยได้ค่าจ้างโดยสมควร มีความยินดีการทวงปวงนเป็นเจริญขึ้นแก่บ้านเมือง และ
 ราษฎรฝ่ายสยาม ถึงว่าเพราะเงินทองต่างประเทศเข้ามา มาก ของใช้และของกินแทบทุกสิ่ง
 มีราคาส่งขึ้นกว่าแต่ก่อน ก็ยังเห็นว่าไพร่บ้านพดเมืองจะมีอุตสาหกรรมทำนาทำไร่ ในที่
 ว่างไม่มีไร่นามากขึ้น และผู้ครอบครองแผ่นดินฝ่ายสยาม ก็จะช่วยคิดอ่านจัดให้มีทางใหม่ ๆ
 แก่ราษฎรให้ได้ทำไร่นาเพาะปลูกเจริญเติบโตออกไป ๆ. อนึ่ง เมื่อเซอร์ยอนโบวริงเข้ามา
 ทำสัญญาหน้ กรุงสยามได้รับเครื่องราชบรรณาการบางสิ่ง ซึ่งเซอร์ยอนโบวริงได้ดำแแดง
 ว่า เป็นของพระเจ้ากรุงบริตาเนีย ทรงยินดีมานานก็เป็นเกียรติยศแล้ว เมื่อเซอร์ยอนโบว-
 รริงกลับไป จึงได้มอบพระราชดำรัส กับสิ่งของเครื่องมงคลราชบรรณาการบางสิ่ง
 ไปเพื่อเป็นของแต่คงความยินดีคำนับมายังพระเจ้ากรุงบริตาเนีย ครั้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน
 ในปลายปีเถาะ สัปดาห์นั้น ฮาร์ตมิกส์ปากอิคเกอร์ (๑) ผู้ถือรับสั่งพระเจ้ากรุงบริตาเนีย
 เข้ามาเปิดยื่นหนังสือสัญญาที่ลงตราแล้วนั้น ครั้นเข้ามาถึงกรุงเทพมหานคร ได้เชิญ
 พระราชดำรัสมอบเครื่องราชบรรณาการบางสิ่ง ซึ่งพระเจ้ากรุงบริตาเนียทรงยินดีมอบ
 มานั้น มาสั่งให้แก่กรุงสยามในที่ประชุมใหญ่ กรุงสยามก็ได้เคารพรับด้วยความ
 ยินดียิ่งนักพจนท จะเปรียบได้ ด้วยเห็นว่า การ นนทเป็น เกียรติยศอันยิ่งใหญ่แก่กรุงสยาม ประ-
 จกษมาก เพราะคนทั้งโลกได้ทราบอยู่ทั่วกันว่า พระเจ้ากรุงบริตาเนียมีพระเดชา
 นุภาพ และอำนาจ ไคใหญ่แผ่ไปในต่างประเทศทั่วทิศ มีพระราชอาณาเขตครอบงำไป

(1) Mr. Hary Smith Parkes Esquire

จนพระอาทิตย์ไม่รุดตกดับดวงเลย เมื่อได้มีพระเมตตากรุณามาดังกรุงสยามเป็นอันมาก โดย
 ความที่กล้าไว้ในพระราชดำล้นทมมานน ก็เป็นพระเดชพระคุณอันอัครจริยแก่กรุงสยามใหญ่
 ทดวงเพราะว่าแต่ก่อนมายังไม่ได้ทราบเลยว่า เมืองใดในประเทศจีนอันเคยทงปวง จน
 ตอดดแผ่นดินจีน จะได้เคยรับพระราชดำล้น และเครื่องมรดราชบรรณาการแต่พระเจ้า
 กรุงบริตาเนียอย่างคร่งน เพราะฉะนั้นกรุงสยามได้รู้พระเดชพระคุณ พระเจ้ากรุงบริตาเนีย
 เป็นอุปการะใหญ่ทดวงหลายประการ จึงได้ปรึกษากับเสนาบดีพระเจ้ากรุงบริตาเนียได้ตั้ง
 ทูตานุทูตอังกฤษเข้ามาเจริญทางพระราชไมตรีกับกรุงสยามถึงสองครั้งแล้ว ฝ่ายกรุงสยาม
 ส้มควรจะให้ทูตานุทูตสยามออกไปคำนับ ให้ถึงพระเจ้ากรุงบริตาเนียเฉพาะพระพักตร์
 ให้ได้เห็นและรู้จักกับเสนาบดีกรุงลอนดอน ให้ได้พบเฉพาะหน้าได้หารือการที่ควรได้ตาม
 ต่าง ๆ มาด้วย จะชอบส้มควรนัก แต่ยังไม่แคลงอยู่ว่าจะตั้งทูตานุทูตไปตั้งนั้นจะควรหรือไม่ควร
 โดยอย่างธรรมเนียมในยุโรป อนึ่งการที่จะให้ทูตานุทูตไปไกลในทางทะเลนั้น กรุงสยาม
 หนึ่งไม่มีอำนาจจะส่งไปได้โดยสะดวกด้วย เพราะฉะนั้นกรุงสยามจึงให้บังคับให้เสนาบดี
 มีหนังสือออกไปปรึกษาหารือกับเสนาบดีพนักงานว่าการต่างประเทศ ในกรุงลอนดอนแต่ใน
 บัดนี้แล้ว จึงได้ความตอบมาว่าซึ่งจะให้ทูตานุทูตกรุงสยามไปเจริญทางพระราชไมตรี
 ณ กรุงลอนดอนนั้น พระเจ้ากรุงบริตาเนียกับเสนาบดีจะยินดีรับ และว่าจะจัดเรือรบของ
 กรุงบริตาเนียมารับและตั้งให้ถึงกรุงลอนดอนและกลับมาถึงพระนครนโดยสะดวก ครั้นทราบ
 ดั่งนั้นแล้ว กรุงสยามกับเสนาบดีมีความยินดียิ่งนัก ก็ดีชอบคุณผู้ครองฝ่ายกรุงบริตาเนีย
 เป็นอันมาก จึงได้แต่งตั้งให้พระยามนตรีสุริยวงศ์เป็นราชทูต เจ้าหมื่นสรรเพชญ์ภักดี
 เป็นอุปทูต จมื่นมณเฑียรพทกษเป็นตรีทูต จมื่นราชามาตย์ ๑ นายพิจารณ์สรรพกิจ ๑
 ต้องนายเป็น เป็นผู้กำกับเครื่องมรดราชบรรณาการ หม่อมราชูชิตยเจ้าราชินิกุลเป็นตาม
 สำหรับเจรจา กับคนชาวสยามอีก ๒๒ คน รวมกันเป็น ๒๔ คน ซึ่งมรราชขอและกำหนดยศ
 บรรดาศักดิ์ ในตำแหน่งราชการ และประมาณชาติตระกูลถนัดแจ้งอยู่ในทางว่าถมกาทกับมา
 นแล้ว ครั้นเรือรบกลไฟของกรุงบริตาเนีย ชื่อเอนกอนเตอ^(๑) เข้ามารับถึงกรุงเมื่อเดือน

(1) Encounter

อาสาท แรม ๔ ค่ำ เบ็ญจมาส ๑๐ เดือนยุด (๒) จึงได้บังคับให้ทูตานุทูตพวกนั้น พร้อมกัน
 คุมพระราชดำรัสและเครื่องมรดราชบรรณาการ มีจำนวนกำหนดรับจดหมายกำกับ
 มากับพระราชดำรัสนั้นน กบทั้งพระราชดำรัสและเครื่องมรดราชบรรณาการของในพระ
 บวรราชวงศ์ด้วยกันแล้ว ได้ตั้งออกมากำหนดแต่งความยินดีกรุงสยาม แต่สมเด็จพระนาง
 เจ้ากรุงบริตาเนียเจริญทางพระราชไมตรี ขอพระเมตตากรุณาของสมเด็จพระนางพระเจ้า
 กรุงบริตาเนีย ได้โปรดแก่คนที่เป็นทูตานุทูตออกไปจากกรุงสยามครั้ง ให้ได้เข้าคำนับ
 ในสถานและเวลาดังนั้นให้ปรากฏเป็นเกียรติยศอันยิ่งแก่กรุงสยาม และขอให้ได้ไต่ถาม
 หารือฟังการตั้งใด ๆ ที่ควรจะพึงแต่เดิณมาบัดนี้พนักงานว่าการต่างประเทศ เพื่อจะได้เข้า
 ใจอย่างธรรมเนียมที่จะรักษาไมตรีกับประเทศใหญ่สืบไปให้วัฒนาถาวรในภายหน้า และ
 ทูตานุทูตซึ่งได้ออกไปยังกรุงบริตาเนียครั้ง ขอให้ได้รับรู้เห็นการในประเทศยุโรปบางตั้ง
 ตามประสงค์เป็นประโยชน์แก่กรุงสยามบ้าง ขอพระเมตตากรุณาพระเจ้ากรุงบริตาเนีย
 และพระเมตตากรุณาของเดิณมาบัดนี้ในกรุงลอนดอน จงอนุเคราะห์แก่ทูตานุทูตฝ่ายสยาม โดย
 สัมควรเทอญ.

ถ้าทูตานุทูตฝ่ายสยามไม่เข้าใจการที่ขอบทควร ก็ขอรับประทานโทษโปรดช่วย
 ให้สั่งสอนการที่ควรเกิด ด้วยเป็นคนประเทศไกลไม่เข้าใจในการข้างยุโรปเลยและเครื่อง
 มรดราชบรรณาการซึ่งกรุงสยามยินดีออกมากครั้ง เป็นของทำในแผ่นดินสยามทางต้น
 โดยอย่างเครื่องบรมราชูปถัมภ์ ของพระเจ้าแผ่นดินสยาม ถึงจะเป็นเครื่องไม้ควรใช้ใน
 ยุโรป กรุงสยามก็ยังไม่เห็นว่า พระเจ้ากรุงบริตาเนียจะทรงยินดีรับไว้พอเป็นตัวอย่าง
 เครื่องราชูปถัมภ์ในกรุงสยามน และเป็นพระดั่งทางพระราชไมตรีต่อไป กรุงสยาม
 ได้มีความปรารถนาขออาราธนาแกดั่งซึ่งเป็นใหญ่ เป็นประธานใน สภโลก จงอนุเคราะห์
 รักษาสมเด็จพระนางพระเจ้ากรุงบริตาเนียเพื่อความสุข และสืบคิดต่อพร้อมยาวไปของ
 ชนมชีพ และราชสมบัติทางสถถอาณาจักร และขอให้ทางไมตรีต่อพระนครคิด
 พนอยุ่เย็นเป็นสุขไปนานชั่วฟ้าและดิน เทอญ พระราชดำรัสนั้นเขียนอักษรอังกฤษ ๑ ฉบับ

สยาม ๑ ฉบับ เป็น ๒ ฉบับความค้องกัน ได้มอบ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมหัยสูวริย-
พิมาน ในพระราชสำนักขอมบรมมหาราชวัง ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครมรรตน์โกสินทร-
มหินทร์ราชทศยาบรมราชธานี อันมีในพระเศวตฉัตรแก้วแว่นแคว้นแดนสยามในวันศุกร์ข้าง
ขึ้นของจันทรมาศ ชื่อว่าวัน นบเป็นเดือนที่ ๙ แต่ต้นฤดูหนาวมาในปีมะเด็ง นักษัตร
นพศก มีศักราชสยาม ๑๒๓๙ ตรงกันกับสุริยคติกาตตั้งเกศ ซึ่งรู้ทั่วพร้อมในพระเศวตยุโรป
เป็นวันที่ ๒๔ แห่งเดือนยี่เฒ่า ในปีมีศักราชคริสต์ 1857 เป็นปีที่เจ็ดในรัชกาลปัจจุบันของ
แผ่นดินสยามน.

บาญช้เครื่องราชบรรณาการไปกรุงลอนดอน

เพชร

พระราชสำนักคณาชาตเกษณ ๒ พระมหามงกุฎดงยาประดับ มรกต บ้าง

ทับทิม

พระตั้งวางตายกุดันประดับทับทิม ๑ พระตำมรงค์นพเก้าได้ตลับทองคำดงยา ๑ ชุดอง
รัตพระองค์กุดันสายทองมีประจำยามประดับ มรกต ๑
พระองค์พระกรน้อยมคุมเพชรเจ็ด ๑ ชุดองพระองค์ครุยกกรทอง ๑

เพชร

ประดับ บ้าง

มรกต

รัตพระองค์เจียรระบาตศาตบักเดอม ๑ รัตพระองค์กรทอง ๑
ต้นนบเพดาเซมซาบเชิงอนตายทองคำดงยาราชาวดิ ๑ ผ้าทรงยกทองผืน ๑ ผ้าทรงตายกรวย-
เกยวเขียนทองผืน ๑ ผ้าทรงปมอย่างดิ ๕ ผืน ตั้งขอตราวงเครือทองคำดงยาราชาวดิม
ดอกนพรัตน มงัดทองคำจำกัดดงยาเป็นเครื่องรอง ๑ ชนนากบพาน

ถาดทองคำ ๑
บ้านเดยมทองคำ ๑

จานทองคำรองบ้าน ๑ ถ้วย

รองทองคำดงยาราชาวัดดำริบ ๑ เครื่องชาดำริบหนึ่งคอก

ถ้วยหยกใหญ่มีฝาเดยมทอง ๑

เรือทองคำรองถ้วย ๑

ทองคำดงยา

ฝาชา

รวมเป็นดอง ซองบุหรีทองคำดงยา ๑ หีบ

เงินถมยาคำตะทอง

เพชร ๑

ช่อม ๑ ทองคำประดับ

ก้นไกรตั้งประดับ

๒

ได้

ทับทิม ๑ หีบ ๑ หีบใส่ ช้อน ๑ ค้ำประดับเพชร

ต่างเจียดงากรอบแตะกาน

คู่ ๑

มัต ๑ ดำริบ ๑

ทองคำดงยาประดับพุดอยมรกต

ดงยา ๑

โต๊ะเงินใหญ่ปากกาไหต์ทองคำ ๑ คาบเหล็กตายฝักทองคำ หอกอย่างดงยาม

จำหลัก ๑

ฝักเงินถมยาคำตะทอง ๑ ง้าวฝักเงินถมยาคำตะทอง ๑ ทวนค้ำปากกาไหต์ทองคำ คู่ ๑

๓ ชิน ๒

๓ นศร ๕ ชิน ๒

๓ ชิน ๒

ถฤชฝักทองตายจำหลักประดับพุดอยต่าง ๆ ๑ เครื่องสูง + ๔ ชุมด้าย ๒

๑ พระกรต ๑

๒ บังพระสุริย์ ๑

พระราชยานกง ๑ กรองมโหรีทกคบบงดำริบ ๑ เครื่องมาทองคำประดับพุดอยดำริบ

ฉากรูปพระแก้วมรกตซึ่งเป็นต้นมรดการในพระบรมมหาราชวัง เขียนตามรูปตามอย่างทรง
เครื่องในฤดูทงตาม ซึ่งมีหนังสือขแจ้งมาเป็นนทานน ๓ ฉากรูปบรมราชาภิเศก & แผ่น
สิ่งของจัดเตรียมไว้จะให้ทูตไป

ฉากรูปประดับเพชร ๓ แหวนครึ่งซีกเพชร & มรกต & ๘ หีบทองคำใหญ่ดงยา ๓ หีบทอง
คำเล็กดงยาตลก & คตบยานคตทองคำดงยา ๓๐ ซองบุหรีทองคำดงยา ๓ กตองไม้ ราชวง
เครื่องทองคำดงยา ๒ คตบทองคำดงยาได้ยาดำสำหรับใช้กับกตอง ๒

กา	๒	บ้านใหญ่ ดยมทองคำ	๒
หีบ	๒๐	กฤษณีทอง	๓
เครื่องถมตะทอง			ให้กตาเรนดอน ^(๑)
ซองบุหรี	๒๐	คาบฝักถมตะทอง	๒
คตบ	๒๐	แพรูป ดายอย่างด	๓๐ ม้วน

ซองบุหรีดงยา ๓
คตบยานคตทองคำ
สีเหลืองมตลก ๓

จัดให้กตาเรนดอน ฉากรูปพระแก้ว ๓
ฉากรูปพระเบญจา ๓ จัดให้
ดงยารูปใช้ ๓
พระคมภร ๓

เครื่องชาถนดำรับ ๓
คาบฝักถม ๓

ปรอพิสเสอวินตอน^(๒) อนงสิ่งของเครื่องที่เป็นสินค้าใด ที่บังเกิดในสยามประเทศศนมออกชอ
ไว้ในพกดศนคาชงมอยุในหนังสือสัญญาทสงนกด อนนอกนกกตงกต กรุงสยามได้สงแก
เจ้าพนักงาน ให้จัดอย่างระเด็กดระนอย แล่วมอบให้เจ้าพระยาพระคตงเส่นาบคตวการคาง

(1) Lord Clarendon
(2) Professor Wilson

ประเทศ ในสยาม ให้ส่งมายังผู้ครองฝ่ายบริตานิยะ เพื่อจะให้เห็นเป็นตัวอย่างดีนักทุกสิ่ง
 ซึ่งมีในประเทศสยามนี้ ชื่อและจำนวนดังของทงปวงนนแฉงอยู่ในหนังสือเจ้าพระยาพระคลัง
 ซึ่งให้มาแก้ตอโรค กดาเรนดชน นนแฉง.

เครื่องชา ๓ ถาดถมตะทอง ๓ บ้านเดยมทองคำ ๑ ตำรับหนึ่ง ถวยหยก ๓
 ให้กดาเรนดชน.

พระราชลาล์น

พระราชทานมาจากกรุงอังกฤษ

จ.ศ. ๑๒๒๑ (พ.ศ. ๒๔๐๒)

ฉึกตอเรียอากัยพระเศษพระคณของพระเจ้า จังได้เป็นพระนางเจ้าครองอาณา
จักรทรอมผลัดมกน คือทอปรบริเคยนใหญ่แตะโอยแตะนค หงเบนผู้รักษาค่าตนาแตะอะไร ๆ
ค่อไป แกบรธาแตะทกควคนซงพระราชสัญญาบตรนจะมาถึงจงเจริญเกิด ด้วยว่าตามการ
ปาดเมนค ครงหงซงตงแตะในเวดาปาดเมนคซมมณบที่ล้ามทด้แห่งราชตมบค พระเจ้า
ดุดเดยมทด้ดวไปแตะวณน คือการดำหริบจะไดบงคบการค้ำชายทเมืองจันแตะเมืองอินเคย
แตะพร้อมกนกับการอื่น ได้ตงไว้ว่าจะควร ก็ควรแตะทเราจะตงราชหคคเดชาด้วยตราดว
หงหรือหตายดว หงต้อดบบหงหรือหตายดบบ เพื่อจะได้ตงมิให้เกินล้ามคนในไต้บง
คบเรา จะได้เป็นผคแดรกษาการค้ำชายของคนในบงคบเรา วันไปถึงแตะออกจากราณา
เขตพระเจ้าแผ่นดินเมืองจัน เพื่อจะได้รักษาแตะให้การค้ำชายนนเจริญ แตะด้วยว่าตาม
การปาดเมนคอื่น ครงหงซงตงแตะในทซมมณปาดเมนค^(๑) ณ บที่ทกแตะที่เจ็ดในราช
ตมบคของเรา คือการเพื่อจะได้ครอบครองคนในบงคบของเฮอรมาเยคต^(๒) ที่จะไปเมืองจัน
ไหยงตะเฮยคคชน พร้อมกนกับการอื่น จะเป็นการควรแก่เราแตะ ด้วยตราดวหงหรือหง
ต้อดบบหง ไตรราชหคคเดชาของเรา จะได้จคเจงการตามเราจะได้เห็นควรเพื่อคนจะได้ทำเป็น
คราอ ๆ การคแดรกษาการค้ำชายแห่งคนในบงคบเราวันนี้จะไปถึงหรือมาจากเมืองจัน เมอ
ตำแหน่งนจะว่าง เพราะการตายหรือชอกคนตราเตกงานหรือเพราะการอื่น แตะด้วยว่า

(1) Parliament สภาผู้แทนราษฎร

(2) Her Majesty คือคำเรียกกษัตริย์

ตามการควรแก่อำนาจที่มีอยู่ในเรา และตามการที่อ้างมาแล้ว เราในวันที่ ๒๔ แห่งเดือน
 เดเซมเบอร์^(๑) ค.ศ. ๑๘๕๓ โดยราชบัญญัติตราให้ราชหัตถเลขาของเราแห่งกาดกำหนดคน
 ได้ตั้งยอนโบวริงอ็คเกอร์^(๒) ซึ่งบัดนี้เป็นเซอร์ยอนโบวริง ให้เป็นผู้ใหญ่ดูแลการค้าขายคนใน
 บังคับเรา วันจะไปถึงและมาจากอาณาเขตเมืองจีน และได้จัดแจงการตามซึ่งเราให้เห็นว่า
 ควรแล้ว เพื่อจะได้สำเร็จการเป็นคราว ๆ แห่งผู้ใหญ่ดูแลนั้น เมื่อจะเป็นว่างในตำแหน่ง
 นั้น คราวยอนโบวริงอ็คเกอร์นั้นซึ่งบัดนี้เป็นเซอร์ยอนโบวริง จะตายหรือขอคืนตราให้เลิกงาน
 หรือจะเป็นไปด้วยอย่างอื่น บัดนี้คนทงหลายจึงวิตกกังวลว่าเราจะได้ให้เลิกแล้ว ด้วยการ
 วนนได้ทำให้ราชบัญญัติแห่งวันที่ ๒๔ ของเดือนเดเซมเบอร์ค.ศ. ๑๘๕๓ ที่อ้างมาแล้ว
 นั้นเลิก และเราคอยตามอำนาจซึ่งมีอยู่ในเราเพราะการขาดเมณฑที่อ้างมาแล้วและการอื่น ๆ
 ได้ด้วยตราของเราหรือราชบัญญัติตราให้ราชหัตถเลขาของเรา ตั้งให้ฮอนนอแรบर्टเฟรดริก
 วิดเดียม แวดอดฟัส บรูค^(๓) เป็นคนหนึ่งในกลุ่มคนที่มาตำแหน่ง คือว่า โสคัต ฮอนนอแรบर्ट
 ออเคอ ออฟรี แบท^(๔) และเป็นคนที่เราไวใจรักสนิทเป็นราชทูตของเราให้มีอำนาจเต็ม ไป
 ถึงพระเจ้าแผ่นดินจีน ให้เป็นผู้ใหญ่ดูแลในการค้าขายแห่งคนในบังคับเรา วันจะไปถึง
 หรือมาจากอาณาเขตแผ่นดินจีน เพื่อจะได้บำรุงรักษาและให้การค้าขายนั้นเจริญ และ
 เราได้กล่าวและอนุญาตจะให้ ฮอนนอแรบर्ट เฟรดริก วิดเดียม แวดอดฟัส บรูค นั้น ให้ถือ
 ตำแหน่งนั้น เฉพาะแต่ชอบใจเราและวงศานุวงศ์ของเรามีให้เกินนั้นไปได้ ด้วยหนังสือ
 ฉบับที่เราบังคับกวดขันให้ ฮอนนอแรบर्ट เฟรดริก วิดเดียม แวดอดฟัส บรูค นั้น ในการที่จะ
 ให้สำเร็จตามตราตั้งของเรา นั้น ทำตามและรักษากฎหมายทั้งต้นและข้อแก้ไขกฎหมายซึ่ง
 ให้มาไว้แล้ว หรือจะให้มากับตัวข้างหน้า เพื่อจะได้นำตัวตราให้ราชหัตถเลขาของเรา หรือ
 ตามในคำสั่งซึ่งทรงปรึกษาสนิทของเรา จะมออกมาถึงตัวในข้างหน้าเป็นเนือง ๆ หรือตาม

(1) December

(2) John Bowring Esquire

(3) Honorable Frederic William Waldolfus Bruce

(4) Social Honorable Order of the Bath

ที่เราจะตั้งแกมด้าเรจราชการต่างประเทศของเราหน และเราตามอาญาดีทชซึ่งเข้ามาแควนหน
 บังคับและตั้งต่อไปว่า ถ้าในตำแหน่งผู้ใหญ่คแดนหน จะมีคราวว่างเกิดชนตามซึ่งเข้ามา
 แคว เพราะคนหนจะตาย หรือจะขอคนตราเด็กราชการ คือ ออนอแรบต์ เฟรตริก วิด
 เดยม แควคอดพค์ บรคันน หรือควยเหตอหน คนทจะว่ากรแทนเป็น ชาช ดี แอฟเฟอริค^(๑)
 ของเราในเมืองจัน ในคราวหน จะคองรบถอตำแหน่งผู้ใหญ่คแดนหน และประพฤคททำ
 ตามอำนาจและการแห่งตำแหน่งนทงต้นจันกระทงถงคราวผอนทเราจะตั้งไว้ให้ไปถอตำแหน่ง
 นนแทน ออนอแรบต์ เฟรตริก วิดเดยม แควคอดพค์ บรคันน จะมาถึงเมืองจันและเราได้
 ตั้งต่อไปว่า คราตงของเราจะไซได้ตงแต่คราวออนอแรบต์ เฟรตริก วิดเดยม แควคอดพค์
 บรคันนจะถงเมืองจันถอนหนไซไม่ได้ หนั่งตั้งให้ในพระราชวงจของเรา คือ เซนต์
 เยมค^(๒) ณ วันที่ ๑ ของเดือนมารช คักราช ๑๘๕๘ เป็นปีที่ ๒๑ แห่งราชดัมบคของเรา
 ตามรบตั้งของสมเด็จพระนางเจ้า (มาดเมคเบอริ)

(1) Charge d' Affairs

(2) Saint James Palace

พระราชดำริน

ใน

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระราชทานไปยังกรุงอังกฤษ

จ.ศ. ๑๒๒๓ (พ.ศ. ๒๔๐๔)

พระราชดำรินในสมเด็จพระปรมนทรมหามกุฏ พระเจ้ากรุงรัตนโกสินทรมหินทรา
ยุทธยาผู้เป็นใหญ่ในสยาม และเมืองชนโคตเคียงต่าง ๆ คือเมืองดาวกาเวียงเมืองกัม
โพชาและเมืองมตายุหตายุเมืองแตรอน ๆ ขอเจริญทางพระราชไมตรีอันสนิท คำนับมายังดำ-
นักสมเด็จพระนางวิกตอเรีย มหาราชินีพระเจ้ากรุงลอนดอน ผู้เป็นเจ้าเป็นใหญ่ ใน
พระราชอาณาจักรอันรวมกัน คือทวงบริตตานีใหญ่และไอยแดนดัดและกอดอนันนาประ-
เทศต่าง ๆ ให้ทราบว่า เซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็ค ผู้เป็นกงสุตของกรุงบริตตานี ซึ่งตั้งไว้ดำ
หรับอยู่กับผู้ครองฝ่ายสยาม มีถ้อยคำควรจะพึงเชื่อและหมั่นในราชการสมควรแก่ตำแหน่ง
ตำแหน่งผู้ครองแผ่นดินของกรุงบริตตานีอยู่ในพระนครน ให้แจ้งความแก่กรุงสยามเป็น
ข่าวความเคว่าไค้กของกรุงบริตตานี ด้วยความวิโยคของความดีนพระชนม์ชีพของพระ-
ราชชนนซึ่งมีพระคุณและเป็นทริกใคร่มากที่สุด ซึ่งทรงพระนามว่า "ดุ๊กซิดดอบคัม"^(๑) ซึ่ง
สิ้นพระชนม์ในวนต์ ๑๖ ของเดือนมาร์ชที่ดวงไปแควในบั้นนี้ คือเป็นกำหนดฝ่ายสยาม
วนต์ ๕ ค่ำ ของจันทรมาศช่อจิตรา เป็นเดือนที่ ๕ นับแต่ต้นฤดูหนาวในปีระกาถึง

ยังเช่นโทศก ศักราชสยาม ๑๒๒๒ คิดเป็นปีที่ ๗๖ ของพระชนม์ชีพแห่งท่านผู้ต้นพระ-

(1) Duchess of Kent

ชนมชน กรุงสยามมีความโหดเพื่อจะได้ฟังความเรื่องน เพราะกรุงสยามมีคนได้เป็น
ผู้ร่วมสุขร่วมทุกข์กับกรุงบริตตานี เพราะทางพระราชไมตรี ซึ่งมาแต่ดวงแต่เดิรจการ
สัญญาใหม่

อนึ่งกรุงสยามได้ตั้งแต่ผู้แจ้งความเป็นอันมากว่า พระราชชนนีของกรุงบริตตา-
เนียน ได้ยกกับกรุงบริตตานีด้วยความสนิทแน่นหาใหญ่ที่สุดติดต่อกันมานานเสมอไม่วางวาย
คดาคคตา ตั้งแต่เวตาประดักกรุงบริตตานี ในปีเถาะเอกศก คักราชสยาม ๑๓๘๓ ตรง
กันกับคริสต์ศักราช ๑๘๓๘ บินนามาจนบนิ อนึ่งกรุงสยามได้ตั้งรับเฉพาะ แต่คายนัยน
ของทูตานุทูตฝ่ายสยาม ซึ่งกรุงสยามได้ตั้งไปเฝ้ากรุงบริตตานีในปีมะเด็งนพศก คักราช
สยาม ๑๒๑๘ ตรงกันกับคริสต์ศักราช ๑๘๕๗ นน คือพวกทูตได้เฝ้าให้กรุงสยามฟังโดย
เฉพาะถึงพระราชชนนีของกรุงบริตตานี ซึ่งทรงพระนามว่า "ดุ๊กซิดส์อบคัม"(๑) ว่าท่าน
นเป็นเจ้าหญิงทรงพระเจริญควรจะเป็นที่รักใคร่นับถือมากที่สุด และว่าท่านนได้ได้ตั้ง
ออกต้อนรับในเวตาเตียงทูตสยาม พร้อมกับกรุงบริตตานีข้างโคะทเตียงกัน ในห้องอัน
หนึ่งซึ่งมี ในวงเวียนเซอในราตรีอันหนึ่ง และว่าเวตานนพระราชชนนีของกรุงบริตตานี ได้
ทรงทักทายปราศรัยพวกทูตานุทูต ด้วยพระกริยาปรากฏว่าเต็มด้วยพระเมตตาดีเสมอเหมือน
พระราชกริยาของกรุงบริตตานีและพระกริยาของพระองค์เจ้า "ปรีนส์กอนซอ"(๒)

เพราะเหตุซึ่งกรุงสยามได้มีเกียรติยศเพื่อจะเป็นพระเจ้าแผ่นดินอันออกหน้าปรากฏ
ว่าพระราชไมตรีกับกรุงบริตตานี ใช้พระราชดำดีนไปมาถึงกันโดยตรง และกรุงบริ-
ตตานีได้มีคุณแก่กรุงสยาม ด้วยความดำแดงการยกย่องในเมื่อจารึกพระนามของกรุงบริ-
ตตานีว่าเป็นพระราชภคินทรภคของกรุงสยาม ดังในพระราชดำดีนที่มากทุกฉบับ เพราะความ
ยกย่องเป็นเกียรติยศปรากฏดังน มแก่กรุงสยามแก่กรุงบริตตานี กรุงสยามไม่อาจอด
กตณความประสงค์เพื่อจะดำแดงความร้อใจอาดยพร้อมด้วยกรุงบริตตานี ในอุปตบงเกิด
แห่งความวิโยคจากพระราชชนนีเป็นทรกนน ถึงว่าพระราชชนนีจะทรงพระชนม ยนมมาก

(1) Duchess of Kent

(2) Prince Consort กือพระราชสวามีสมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรีย

ถึง ๗๕ ปีแล้ว กรุงสยามยังคิดว่ากรุงบริตาเนียจะทรงตั้งเวชพระราชหฤทัยมาก ในความ
 ดันพระชนม์ของพระราชชนนชน กอบคอบเหตุใด ๆ บังเกิดขึ้นแก่กรุงบริตาเนีย เหตุนี้ทงปวง
 กรุงสยามคิดว่าเหมือนกบคด้วยตั้งซึ่งบังเกิดขึ้นแก่กรุงสยามเหมือนกัน ด้วยประการนี้กรุง
 สยามขอตั้งความพลอยตั้งเวชและโทมนัสด้วย ในเหตุซึ่งบังเกิดขึ้นโดยซอัสคยส์จรัต เพราะ
 เหตุซึ่งกรุงบริตาเนียได้มีความดีและความประพฤติชอบธรรมเป็นเดิมเหตุ ให้สำเร็จผลทำ
 ให้ชนทชอยู่ในพระราชอาณาจักรของกรุงบริตาเนีย มีประมาณนับศกไม่ถ้วน เทียวแยกย้าย
 เรยรายตงอยู่แทบทุกบ้านทุกเมืองในมนุษย์โลก แต่ว่าโดยวิเศษคือไพรบ้านพลเมืองที่ตั้งอยู่ใน
 เมืองชนของกรุงบริตาเนียที่กว้างขวางโตใหญ่มากที่สุด จนถึงดวงพระอาทิตย์โตเวียนล่องแฉ่ง
 อยู่บนหนคยไม้ไต่ตบไปจากเมืองทงปวง ซึ่งเป็นเมืองชนของกรุงบริตาเนียนนเคย ให้
 ได้มีความดีชและชมเชยผลประโยชน์เป็นที่เพ็ดพิถนของคณคคคไปในความดีดี กรุง
 สยามจึงได้มีความหวังว่าตั้งเป็นคณคคคเป็นประธานของสถกโลกจะมีความโปรด ด้วยความ
 ประพฤติของกรุงบริตาเนียมากที่สุด แต่จะได้อัจฉรงกรุงบริตาเนียเอง ๆ ด้วยนาคอกทพยพร
 ให้ชมซาบในพระกายของกรุงบริตาเนียทุกเมื่อ เพื่อให้ทรงพระเจริญสุขปราศจากพระโรค
 และรักษาพระชนม์ชีพให้มั่นคงดำรงไปยคยาคกว่าพระชนม์ชีพของพระราชชนนซึ่งสันพระชนม์
 ในครงนชน กรุงสยามแน่ใจว่า กรุงบริตาเนียจะไม่ทรงพระโทมนัสมากยงไปนาน เพราะเหตุ
 นี้เพราะกรุงบริตาเนียทรงพระบัญญัติอาชกรรมดาของชีวิตมนุษย์อยู่แล้ว ว่าหนทางอย่างน
 จาจะเบ็นทไปเมื่อหนง ซึ่งเป็นเวดาปตายอายุของคณทกคนในโลก
 หนงกรุงสยามได้มีความยินดีเพื่อจะได้ฟังความยินยนบอกความมั่นคง แต่เซอร์
 รอกเบคัจอมเบคกงส์ตของกรุงบริตาเนีย ซึ่งอยู่ในกรุงเทพน ๆ หนว่ากรุงบริตาเนียได้โปรด
 ธิว่ากรุงบริตาเนียจะรบทศสยาม ซึ่งกรุงสยามได้ตั้งไปจากกรุงเทพน แต่เมอวหนท ๕
 ชน ๓๐ คาชองเดือนจัตราซึ่งเป็นเดือนท ๕ นับแต่คณฤคหนาว ตรงกนกับวหนทหนโดยศรีย
 คคเป็นวหนท ๒๑ ของเดือนมารช^(๑) ในบับัจจบชนน เพื่อจะให้เฝ้าสมเด็จพระเจ้ากรุง
 ฝรั่งเศส โดยการเจริญทางพระราชไมตรี ซึ่งมชนด้วยการทำสัญญาโดยแบบอย่างเหมือน

(1) March

กัน กับกรุงเมือกรุงสยามได้ตั้งทูตานุทูตไปเฝ้ากรุงบริตาเนีย เมื่อปีมะเด็งนพศก คักราชสยาม
 ๑๒๑๙ ครองกันกับคริสตศักราช ๑๗๕๗ นน กรุงนกรุงสยามมีความปรารถนายงชนไป เพื่อจะ
 ใครให้ทศตอไปถึงกรุงลอนดอน เจริญทางพระราชไมตรีแก่กรุงบริตาเนีย โดยความในพระ
 ราชดำล้นอกคบบบหนง ซึ่งมิไปในมือแห่งที่ตาทนทศพวกนนแวด กรุงสยามมีความหวัง
 เฉพาะว่า ทูตาทนทศพวกนนจะ ได้มยศเพื่อจะ ได้เฝ้าในทเฉพาะพระพักตรของกรุงบริตาเนีย
 ก่อน แต่พระราชดำล้นจะ ได้ไปถึงกรุงลอนดอนหรือจะพร้อมเขาในเวตาเคยวกัน ก็เพราะ
 เหตุที่กรุงสยามได้ฟังข่าวของความล้นพระชนม์แห่งพระราชชนนของกรุงบริตาเนียนน เป็น
 ภายหลังแต่เวตาเมื่อทูตไปจากกรุงเทพ ฯ นนนานแวด จึงต้องมพระราชดำล้นมอบให้กง
 ด้ล่งไป จะไว้กว่าจะ ไปถึงที่นเวตาทศสยามได้เข้าเฝ้านนไม่ได้ กรุงสยามมีความแน่ใจ
 ว่าการยกย่องนบถอโดยทางพระราชไมตรี ทมในระหว่างราชด้กุดของกรุงบริตาเนียและ
 กรุงสยามทงด้องฝ่าย จะติดต่อดับไปตงนคตอดเวตาพระชนม์ชีพของกรุงบริตาเนียและกรุง
 สยาม และด้บเป็นแบบแผนเยียงอย่างตอไปในเวตาของพระราชวงค่านวงค์ ผู้จะมาดำรง
 ราชอิสรียศด้บไปในอนาคตภายหน้าทงด้องฝ่ายด้วกัน พระราชไมตรีนนจะเป็นเหตุให้ม
 ความด้ชแะด้งบร้างบแกชนในพระราชอาณาจกรทงด้องฝ่าย คอองกฤษชงอยู่ในทตาง ๆ
 แทบทุกประเทศ และชาวสยามในพระราชอาณาจกรน
 พระราชดำล้นสั่งมาแต่ทของพระ โรงของกรุงสยามมีนามว่า พระที่นั่งอนันต-
 ด้มาคม อยู่ในพระบรมมหาราชวังกรุงรัตนโกลนทรมหินทรายทชยาบางกอก ในฉวัน
 จนทรชนแปดค่างของจันทรมาลแห่งเดือนแตรก ในปีระกานกษตรศรศก คักราชสยาม
 ๑๒๒๓ ครองกันกับสุริยกาตด้งเกิดเป็นฉวันท ๑๕ แห่งเดือนยุด(๑) ในปีคริสตศักราช ๑๘๖๓
 เป็นฉวันท ๑๓ หรือฉวันท ๓๗๑๕ ในรัชกาตบัจจุบนน ฯ

(1) July

พระราชดำล้น

ใน

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เรื่องตั้งกงสุลฝ่ายสยามในกรุงอังกฤษ

จ.ศ. ๑๒๒๖ (พ.ศ. ๒๔๐๗)

สมเด็จพระปรมณทรมหามกุฏ พระเจ้ากรุงรัตนโกสินทร์มหาราชยศยา ผู้เป็นใหญ่
ในสยามแต่เมืองชน โกลดเคียงต่าง ๆ คือบางเมืองบางแขวง เมืองดาวกาจ ดาวเชียง เมือง
กัมโพชาแต่เมืองมลายูหลายเมือง แลอื่น ๆ ขอเจริญทางพระราชไมตรีอันสนิท คำนับมายัง
สำนักสมเด็จพระนางวิคตอเรียมหาราชินีพระเจ้ากรุงลอนดอน ผู้เป็นเจ้าเป็นใหญ่ในพระ
ราชอาณาจักรอนรรวมกัน คือทวีปบริตาเนียใหญ่ แลไอลิแตนดแลกอดอนันนาประเทศ
ต่าง ๆ ให้ทราบวาเซอร์รอเบ็คจอมเบ็ค ซึ่งกรุงบริตาเนียพร้อมกับความคิดขุนนางผู้ใหญ่
ทรงตั้งกงสุลให้เป็นที่ตั้งเข้ามาอยู่ในกรุงเทพ ฯ นี เมื่อเข้ามาถึงเมื่อปีมะเส็งนพศก ศักราช
สยาม ๑๒๑๙ ตรงกับปีมีคริสต์ศักราช ๑๘๕๗ นั้น ได้เชิญพระราชดำล้นแลกุมเคว็องมังกด
ราชบรรณาการ ของกรุงบริตาเนียมาแสดงทางพระราชไมตรี แลทรงยินดีมาถึงกรุงสยาม
เหนือความในพระราชดำล้นสั่งการชักนำ ให้กรุงสยามนับถือเซอร์รอเบ็คจอมเบ็ค ความ
ทรงปวงแจ้งอยู่ในพระราชดำล้นนั้นแล้ว เซอร์รอเบ็คจอมเบ็คอยู่ในกรุงเทพ ฯ นี ๖ ปีเศษ ก็
ออกสำหระประพฤติราชการในการปรนนิบัติแก่กรุงบริตาเนีย ทุกที่ทุกทางไม่ย่อหย่อน แลมี
ความดีเป็นที่ชอบใจแก่เสนาบดีฝ่ายสยาม จนเสนาบดีฝ่ายสยามได้จดหมายเป็นคำสั่งรวเสริญ
เซอร์รอเบ็คจอมเบ็คเป็นเหนือความหลายข้อ มอบให้เซอร์รอเบ็คจอมเบ็คมาเป็นสำคัญ เพื่อ
จะได้แสดงแก่เสนาบดีของกรุงบริตาเนียให้ทราบเป็นแน่ ความแจ้งอยู่ในหนังสือจดหมายนั้น

แล้ว เซอร์รอเบิร์ต จอมเบ็ค อายุก็เท่ากับกรุงสยาม เก่งกว่ากรุงสยามเพียง ๓ เดือน บัดนี้
 คิดเห็นว่าอายุเจริญได้ถึง ๒๐ ปีแล้ว ย่างเข้าในความชรา เห็นว่าจะอยู่ไปในบ้านเมืองที่มี
 อากาศร้อนเช่นพระนครน เป็นความไม่สบายจึงอาจจะกลับไปอยู่ในยุโรป ซึ่งเป็นที่มด
 อากาศอันคุ้นเคยเพราะเป็นถิ่นเดิม กรุงสยามไม่อาจให้เซอร์รอเบิร์ต จอมเบ็ค ไปด้วยปราศจาก
 ราชดำรัสของกรุงสยามได้ จึงได้เขียนราชดำรัสฉบับหนึ่ง มอบให้เซอร์รอเบิร์ต จอมเบ็ค กงสุล
 ของกรุงบริตตานี ซึ่งจะออกจากที่กงสุลคนไปบดนน เป็นสำคัญ ให้กรุงบริตตานีทราบ
 ขอพระเดชพระคุณกรุงบริตตานีได้โปรดแก่เซอร์รอเบิร์ต จอมเบ็ค มาก เทอญ

อนึ่ง กรุงสยาม ขออ้อนวอนกรุงบริตตานีได้โปรดทรงพระดำริกับเสนาบดีในกรุง
 ดอนดอน เดอกหาผู้มียศบรรดาศักดิ์ ซึ่งสมควรมีความคิดเหมือนเซอร์รอเบิร์ต จอมเบ็ค
 เป็นกงสุลมาแทนที่เซอร์รอเบิร์ต จอมเบ็ค โดยเร็ว

* กรุงสยามขอพระเดชพระคุณกรุงบริตตานี ได้โปรดให้จัดผู้ซึ่ง จะส่งมาเป็น
 กงสุลอังกฤษใหม่ ในเมืองสยามนี้ ให้ได้ผู้ซึ่งมีสติปัญญาเข้าใจในกฎหมายแลชบว
 ราชการต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้หนึ่ง ซึ่งผู้ครองแผ่นดินฝ่ายอังกฤษเคยรู้จักความดี แลรู้จัก
 ความดี แลเป็นผู้ที่ออกมาแต่เมืองอังกฤษแท้ทีเดียว แต่ผู้จะเป็นกงสุลนั้น ถ้าได้
 ที่ฉลาดในอินเตอรนาแซดนาตอ (๑) ว่าถึงการใหญ่ ๆ ในการบ้านเมือง ควรเป็นที่ปรึกษา
 หรือให้ช่วยแก่ผู้ครองแผ่นดินสยาม ซึ่งเป็นผู้ครอบครองเมืองมีอาณาภพน้อยน ในที่จะ
 คิดอ่านการใหญ่ ๆ ทั่วทุก ซึ่งจะมีเพราะความเข้าใจผิดแต่ผู้มีอำนาจต่าง ๆ ที่ไปมาแต่ตั้ง
 อยู่ใกล้เคียงทั้งปวงนั้นได้ด้วยจะเป็นคียงนัก แผ่นดินสยาม บัดนี้ตั้งอยู่ในที่ติดต่อกับแผ่น
 ดินมีอำนาจใหญ่ ๆ แผ่นดินสยามนี้ติดต่อกับแผ่นดินอยู่ในพระราชอาณาจักรของกรุง

(1) International Law

* หมายเหตุ พระราชสาส์นฉบับนี้ มีจดลงไว้ในสมุดคำ ๒ แห่ง ข้อความตรงกัน ต่างกันเฉพาะตอนท้าย
 เรื่องด้วยตัวเอน ซึ่งในอีกแห่งหนึ่งว่า "กงสุลซึ่งจะมาใหม่นั้น ขอให้รับประธานผู้ที่มีปรกดี
 เป็นชาวยุโรปแท้ ถ้ามีภรรยาให้พามาด้วยกัน"
 แต่เข้าใจว่าฉบับนั้นจะเป็นต้นร่าง เพราะไม่บริบูรณ์ ตอนต้นและตอนท้ายขาดหายไป
 จึงเลือกพิมพ์แต่ฉบับที่สมบูรณ์คือฉบับนี้

บริตานิยะ คงแต่ที่ศักระวันตกเฉียงใต้ขึ้นไปจนที่ศักระวันตกเฉียงเหนือ มานานเกือบ ๕๐ ปีแล้ว
 การเกี่ยวของถ้อยความสงสัยเข้าใจไม่ตองกันก็มีบางอยู่ในเหตุต่าง ๆ เด็กน้อย ผู้ครอง
 แผ่นดินฝ่ายสยามกับผู้ครองแผ่นดินฝ่ายอังกฤษแตกงสุด ก็ได้อ่านปริกษากับบรรเทา
 ชำระไป การสงสัยเข้าใจผิดกันต่าง ๆ ก็เลื่อมต่างบางเบาเป็นจบแต่จกกันไปโดยมาก
 ยงเหลืออยู่บ้างก็เด็กน้อย ถึงกระนั้นผู้ครองฝ่ายสยามคิดว่าเป็นผู้ที่อยู่ไกลแต่ยุโรป ยัง
 ไม่ได้เข้าใจชัดแท้แก่คนเคยในกฎหมายอย่างธรรมเนียมอนตของบ้านเมืองในยุโรป ซึ่งเป็น
 เมืองเรียบรอยมานาน แต่เป็นเมืองสว่างด้วยการอนต ก็ยอมยอมความทงปวงนั้น ให้กรง
 บริตานิยะกับเด้นาบดในกรงตอนตอนตคิดดิน ไม่สงสัยตั้งใจจะคอยฟังรับสั่งของกรงบริตานิยะ
 แต่บัญญัติของเด้นาบด เมื่อมบงคมาประการใดก็จะยอมตาม ให้การเป็นแต่ให้การ
 เป็นเสร็จ เพราะเชื่อว่าปาดยาแมน (๑) ในนอกแต่อินเคอธนาแซนนาชอได้ยิด (๒) จะ
 คิดการแต่พิพากษาดังใด ก็ตวงเป็นยุติธรรมตทุกประการ แต่บัดนั้นอานภาพุส่มเด็จพระ
 เจ้าเอมเปเรอกรงฝรั่งเศส (๓) เจริญโตใหญ่ชนในเร็ว ๆ มาตงตงที่ปตายแหตมญวน แล้ว
 ก็คิดต่อเข้ามาในท โกตพระราชอาณาจักรฝ่ายสยามในด้านตะวันออกเฉียงใต้ ก็ถ้อยคำ
 แดการงานของผู้มาตงแต่ไปมานั้น ก็ประหลาด ๆ ยากที่จะเข้าใจ ด้วยเป็นการมีมาใหม่
 แต่เป็นชนบธรรมเนียมการงานของบ้านเมือง ที่แม่ในเมือเดิมก็ยก ๆ ย้าย ๆ ผัน ๆ แปร ๆ
 ครองฝ่ายสยามไม่ได้เข้าใจถนัดจะปรนนิบัติให้ถูกต้องเป็นอันยาก ถ้ากรงบริตานิยะทรงพระ
 เมตตาคำรัสสั่งกงสุตซึ่งจะมาใหม่ ให้ช่วยเขาธุระอนุเคราะห์ ผู้ครองฝ่ายสยาม ให้ดี
 บัญญัติเป็นทปริกษาหารอดด้วยได้ กรงสยามจะคิดตั้งพระเดชพระคุณกรงบริตานิยะยงน
 กรงสยามคิดว่าตัวกรงสยามอยู่ใกล้กรงบริตานิยะ ด้วยเหตุ ๓ สถาน (๑) บ้านเมืองได้ติดต่อ
 ถิ่นมานานตั้งว่าแต่ (๒) สัญญาได้ทำมาแต่นานครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อแก้ไขทำใหม่ก็ก่อนกว่า
 สัญญาเมืองอนทงปวง (๓) หนังสือสัญญาถัด พระราชดำล้นไปถึงกันถัด ฝ่ายอังกฤษกับ
 ฝ่ายสยามแต่ให้กันได้ อานแก่กันได้ ไม่ต้องหาถ้ามแปด ไม่ต้องชนแก่ปากถ้ามใจถ้าม

(1) Parliament
 (2) International Society
 (3) Emperor of France

ด้วยเหตุตั้งความมาน และขอกรงบริตานิยมจึงได้โปรดทรงพระเมตตากรุณาแก่กรุงสยามมาก
เทอญ.

อนึ่งเมื่อก่อนเวदानไป กรุงสยามกับเสนาบดี มีความปรารถนาจะใคร่
ตั้งกงสุตของกรุงสยาม มาอยู่คอยฟังราชการในกรุงตอนคอนนายหนึ่ง ได้ขอแก้-
เซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็คกงสุต ให้หาเรือมายังเสนาบดีในกรุงตอนคอน ก็มีความตอบมา
ว่ายอมให้ตั้งไม้อัดขวาง กรุงสยามกับเสนาบดีมีความยินดี เตอกได้มิดเตอร์ ค.ก.
มาสอน^(๑) เป็นอังกฤษสปีเยก^(๒) ขนในพระราชอาณาจักรของกรงบริตานิยม
หนึ่ง ซึ่งเป็นผู้ใดเข้ามาตั้งค้าขายอยู่ในกรุงเทพฯ นี้ นานถึง ๘ ปีมาแล้ว เข้าใจการขน
ธรรมเนียมฝ่ายสยามมาก และเมื่อก่อนพวกพ่อค้าอยู่ในกรุงตอนคอน อาจไปอยู่ในกรุง
ตอนคอนโดยสะดวกได้ กรุงสยามจึงได้หาเรือเซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็คเห็นชอบด้วยแล้ว จึงได้
ตั้งให้มิดเตอร์ ค.ก. มาสอนเป็นกงสุตฝ่ายสยามได้นามตามยศโดยธรรมเนียมสยามเคยใช้ ใน
ภาษานี้ตั้งชื่อว่า "พระสยามบูรพาหะ" เซอร์รอเบิร์ตเบ็คยืนยันมั่นคงว่า ผู้ครองแผ่นดิน
ในกรุงตอนคอน คงจะยอมให้ มิดเตอร์ ค.ก. มาสอน เป็นกงสุตฝ่ายสยามเป็นแน่ขอพระเดช
พระคุณกรงบริตานิยมโปรดแก่มิดเตอร์ ค.ก. มาสอนกงสุตของกรุงสยามด้วย
กรุงสยามมีความตั้งใจเพื่อจะได้ฟังความ เตอมัดนพระชนม์ของสมเด็จพระ
ราชชนนีและสมเด็จพระภักดีดาของกรงบริตานิยม ซึ่งเป็นมาแต่ในบัดถึงสองช้า กรุง
สยามพดอยมีความโทมัสด้วยจริง ๆ เพราะเตอมัดนท่านผู้เป็นประธานในราชตระกูลของ
กรงบริตานิยมไป เป็นทมิได้กาดยแก่กรงบริตานิยมยงนถ ถึงกระนั้นกรุงสยามไว้ใจว่ากรง
บริตานิยม จะทรงระงับพระทัยได้ ด้วยกาดยพระบัญญัติาบรมดาแห่งมนุษย์ ว่าหน
ทางนเบณฑคองจาใจเดินของมนุษย์ทุกคน และเบณฑคองจาใจของผู้ซึ่งรักผู้อื่น ต้องยอม
ให้ผู้เบณฑคองจะเดินไปก่อนเดินไป จะห้ามจะขัดเมอเดินอยู่นั้นไม่ได้ การพิบตเตอม
เตยเซนน ก็ยอมแก่ราชตระกูลทุกบ้านทุกเมือง ทอนยกไว้ แต่กรุงสยามนเอง ในปีทั้ง

(1) Mr. D. K. Mason

(2) English subject

ตามทิวมาแต่ กงตั้งยามกตของวิโยคเดอมเดยจากพระราชเทว มีชนมายุ ๒๗ ปี
 และราชโอรสใหญ่ที่ตองมีชนมายุ ๓๗ ปี และราชธิดาซึ่งประสูติจากราชเทวชนมายุ
 ๘ ขวบ การทงปองกแจงแกเชอรรอเบคัจอมเบคแต่ แต่บคนกรุงตั้งยามมคความยหนด
 ยิงนัก ที่ไคฟงวากรุงบริตาเนีย ได้มีพระราชนคตาบงเกิดแต่พระราชธิดาและพระราชบุตร
 โดยลุดลัดดี กรุงตั้งยามขอแต่ดงความยหนด อานวยอวยชัยมาโดยชอดีตย ดยความหวัง
 ว่าพระราชบุตรพระราชธิดา พระราชนคตา จะมคความเจริญอยู่กับกรุงบริตาเนียเป็นที่
 ดำราญพระราชหฤทัย และจะลัดบพระวงค์ไปด้นกาดนาน ๆ

กรุงตั้งยามขออาราธนาแต่ดงซึ่งเป็นประธานแก่ตักตโตก จงให้อนุเคราะห์รักษา
 ลมเคจพระเจ้ากรุงบริตาเนีย ให้ได้ดำรงในความลุดลัดความเจริญ และคิตค่อไปพร้อมยาอ
 ไปของชนมชีพและราชลัมบคทวทงดกตอาณาจักร และขอให้ทางพระราชไมตรีทงตองพระ
 นครคิตค่อพนอยเยนเป็นลุดลัดไปภายหน้าชวพาและคินเทอญ ๆ

พระราชดำด้นนได้ดงไปแต่พระทงอนันตคตมาคม^(๑) ในพระราชลถานชอบรมมหา
 ราชวงค์ทงอยู่ในกรุงเทพมหานคร อมรรคินโกถันทรมหินทรายชยาบรมราชธานี อนันมีในประ
 เทศมายงกอกแควนแควนแผ่นดินตั้งยามในวนคูกกรเป็นคิตค่อ ๗ ในข้างแรมของจันทรมาด ชอวิดาชะ
 เป็นเดือนที่ ๒ นับแต่คินฤดูหนาวมา ในปีชวคคคก คักกราชโหรตั้งยาม ๑๒๒๖^(๒) ตรงกัน
 กับกำหนดลุดลัดคิตค่อกาตมายยุโรป เป็นวันที่ ๒๘ ของเดือนเม^(๓) ในปี คริสคคักกราช ๑๘๖๕
 เป็นที่ ๑๕ หรือวันที่ ๕๗๖๒ ในรัชกาลบัจจุบัน

(๑) พระทงองคนสร้างในรัชกาลท ๔ แต่ได้ร้อเสียแล้ว
 (๒) กอจลคักกราช
 (๓) May

พระราชลาล์น

กรุงอังกฤษ ส่งเซอร์รอเบิร์ตจอมนเบ็คเข้ามาเป็นกงสุล
(ไม่ปรากฏศักราช)

คนหนังสือเดิมของดอร์ดกตาเรนดอน^(๑) ในอินวิโดบ^(๒) รับสั่งเรียกไป ได้ทูล
เกล้าฯ ถวายแด่ทพระที่นั่งราชฤดี ณ วัน ๑๓ ค่ำ เวลา ๕ ทุ่มเศษ ครั้นเวลา ๘ ทุ่ม
เศษ ได้ตั้งจนพระราชทานบัญชีเครื่องราชบรรณาการ ถ่มเด็จพระนางวิกตอเรีย มาออก
ฉบับหนึ่ง คุณท้าวจรจันทเชิญออกมาให้ข้าพระพุทธเจ้าที่ห้องพระโรง บอกว่าจะต้อง
พระราชประสงค์ให้ไต่เวลาเช้า ข้าพระพุทธเจ้ารับมาแล้ว ได้เข้าไปให้หมอบรัดเด^(๓)
จัดแจงเขียนมาได้อบบหนึ่ง ได้ทูลเกล้าฯ ถวาย ในห้องพระโรง เวลาเที่ยงแล้ว ได้ตั้ง
ถัดจากพระค้ำหนักแพ วัน ๒๓ ค่ำ เที่ยงขนมเบอง ฯ

หนังสือดอร์ดกตาเรนดอนมาถึงพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้เป็นกษัตริย์
เมืองไทย ด้วยอักษรเทศกษัตริย์ของข้าฯ มรับสั่งมาถึงข้าพเจ้า เพื่อจะให้ข้าพเจ้า
ฝากเซอร์รอเบิร์ตจอมนเบ็ค ผู้ที่ทานมเหตุได้โปรดตั้งให้อยู่ในเมืองไทย เป็นกงสุลของท่าน
ให้อยู่ในความชอบแด่พระบารมีแห่งท่านผู้เป็นกษัตริย์ ข้าพเจ้ารู้สึกหัวใจเซอร์รอเบิร์ต
จอมนเบ็ค จึงเห็นเป็นแน่แท้ ที่เซอร์รอเบิร์ตจอมนเบ็ค จะมาอยู่ในเมืองไทย จะเป็น
ที่ชอบแก่พระองค์ แต่เพราะเสนาบดีแห่งท่านผู้เป็นมเหตุได้ไวใจที่สุด ในความรับของเซอร์
รอเบิร์ตจอมนเบ็ค เห็นนเขาคิดว่าคงแต่เซอร์รอเบิร์ตจอมนเบ็ค มาถึงเมืองไทยแล้วหนังสือ
ฝากทงปวงซึ่งข้าราชการเมืองนี้ และเมืองไหนจะมาฝากซึ่งกันและกันให้หมอบไว้แก่เซอร์รอ
เบิร์ตจอมนเบ็ค พวกเสนาบดีแห่งมเหตุได้ใจกตัญญูรู้สึกคุณที่ทานผู้เป็นกษัตริย์ ได้สำแดง

(1) Lord Clarendon
(2) Envelope
(3) Mr. Bradley

ในพระราชดำริห์ทรงปวงของพระองค์ ซึ่งได้มอบไว้แก่ท่านผู้สำเร็จราชการแห่งมเหสี
 ในเมืองจีน แต่เพราะพระราชดำริห์ที่ฝากชงกนแต่กนนั้น ถ้าฝากไปตามเมืองย่องกงจำ
 เป็นจำชามากกว่าจะฝากไปตรง เหตุคิงนพวกเด่นาบตแห่งมเหสีไม่ได้คิดตั้งด้วยว่า ถ้าก
 ด้ดของมเหสีที่อยู่ในเมืองบางกอกจะฝากชงความปรารภของท่านผู้เป็นกษัตริย์ ให้
 ตรงไปถึงพวกเด่นาบตเมืองอังกฤษ และเซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็คกงด้ดจะฝากชงความประสงค์
 และความคิดว่าด้วยราชการสำหรับเมืองทงด้ดอง ให้ถึงท่านผู้เป็นกษัตริย์ ก็จะไม่เป็นที่พอ
 พระทัยของพระองค์เป็นอันมาก ท่านผู้เป็นมเหสีมรดังมาถึงข้าพเจ้าว่าให้ข้าพเจ้าเอาชื่อ
 เอาโอกาสที่เซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็คจะไปถึงเมืองไทยนั้น เพื่อว่าตั้งให้แก่ท่านกษัตริย์ของต่าง ๆ
 แทนของที่เด็ดที่เมืองลังคไปรักต่างทางนั้น ให้เซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็คด้ดองนั้น เมื่อจะ
 ไปถึงเมืองไทยแล้ว ข้าพเจ้าขออวยพรมาถึงท่านกษัตริย์ด้วยปรารภจะให้ท่านปรกติและ
 มีความด้ดอยู่ ข้าพเจ้าเป็นผู้รับใช้แห่งท่านกษัตริย์มีใจดีภาพพ้ง่าย ขอให้เป็นที่ชอบพระ
 ทายแห่งท่านผู้เป็นกษัตริย์ ด้วยนางกษัตริย์ของข้าพเจ้าคืออัครมเหสีพระนางวิกตอเรีย ได้
 ชอบพระทัยที่จะตั้งข้าพเจ้าให้เป็นกงด้ดไปถึงแผ่นดินแห่งท่านผู้เป็นกษัตริย์ และมรดังให้
 ข้าพเจ้าถอหนังสือฉบับหนึ่งไปถวายต่อพระหัตถ์แห่งท่านผู้เป็นกษัตริย์ เพื่อจะให้ท่านผู้เป็น
 กษัตริย์ทรงทราบถึงความชอบด้ดนั้นและความนบถอแห่งนางกษัตริย์นั้น นางกษัตริย์นั้นได้
 ฝากเครื่องบรรณาการหลายอย่างไว้กับข้าพเจ้า เพื่อจะให้ข้าพเจ้าถวายเป็นแก่ท่านผู้เป็นกษัตริย์
 และด้ดของข้าพเจ้าเอามาด้วยตามทางด้ดเอ็ค^(๑) นั้นข้าพเจ้าจะถวายเป็นแก่ท่านผู้เป็นกษัตริย์ครกน
 แต่ที่เด็ดอยู่นั้นข้าพเจ้าไว้ใจว่าคงจะมาถึงบางกอกด้ดด้วยไม่มอหดร้าย เพื่อจะได้มอบถวายเป็นแก่
 ท่านผู้เป็นกษัตริย์ ชุระทนางกษัตริย์ของข้าพเจ้าได้มอบไว้กับข้าพเจ้านั้นเป็นที่ให้หมยศถา-
 ศ์กดี และเป็นที่ชอบใจแก่ข้าพเจ้า ๆ ได้เป็นกงด้ดแห่งนางกษัตริย์ เพื่อจะให้ทางพระราช-
 ไมตร และการค้าขายทงอยู่บดินในระหว่างเมืองอังกฤษและเมืองไทยให้เจริญและด้ดขึ้นต่อไป
 เหนือในแผ่นดินของท่านผู้เป็นกษัตริย์ เพื่อจะให้การทำและการค้าขายให้เจริญขึ้นนั้นเป็น

(1) Suez Canal

ใหญ่นักแต่ที่แผ่นดินทศเดยวณยงเป็นบ้านอยู่ ย่อมเป็นที่อยู่แห่งดีควบาแต่ดีควเดยดดีควคตาดน
 นนภายหดงคงจะเป็นแผ่นดินอนงามเป็นอยู่ดีบายแห่งคนมาก ความหนีใช้ว่าจะเป็นไม่ได้
 เมืององกฤษทศเดยวทเป็นแผ่นดินคอยู่ ในพวกเหล่าประเทศเมืองยุโรปนั้น แต่ก่อนก็เป็นที่บ้านอยู่
 เทศกาดทำไร่นาและการค้าขายประดัมด้วยกฎหมายอนคเมืององกฤษจึงเป็นใหญ่อยู่เดยวณ ดับ
 ไปเบื้องหน้าเมืองไทยคงจะเป็นเช่นนเหมือนกัน ถ้าการททานกษศรียประพฤคเดยวณจะประ
 พฤคค่อไป บคณประโยชน์แห่งการนคปรากฏอยู่แล้ว และที่แต่ก่อนกำบนมนอยเด็นไปมาที่
 แม่น้ำของท่านผู้เป็นกษศรีย เดยวณมากำบนมากเด็นไปมามากที่แม่น้ำได้ยกรงเมืองยุโรปและ
 เมืองเอเซีย กับเหตุเช่นนพระนามของท่านผู้เป็นกษศรีย ก็มเกยรคยศแผ่พานไปในทวีป
 ทศคระวันคก มีใช้ว่าประเทศท่านเป็นผู้คกงกฎหมายโดยดีคบัญญัติ และเป็นผู้ทำนุบำรุงการ
 ทำไร่นา เป็นผู้คองการค้าขายในเมืองไทยอย่างเดยว แต่ทว่าพระนามของท่านกรังเรอง
 ชนเพราะการคศึกษาในวิชาต่าง ๆ ที่ท่านกษศรียได้คศึกษาไว้เวดางว่างของท่าน การนคทำให้
 ท่านผู้เป็นกษศรีย เป็นมหากษศรียทรงดีคบัญญัติมาก ในท่ามกตางกษศรียทงหตายใน
 ทวปเอเซีย

ขอให้พระชนม์และแผ่นดินของท่านผู้เป็นกษศรียให้ยืนยาวไปนานเพื่อแผ่นดินเมือง
 ของท่านผู้เป็นกษศรีย จะได้มีความดีขเจริญค่อไป และขอให้ทางพระราชไมคคระและการนค
 ถอทเป็นอยู่เดยวณ ในท่ามกตางเมืององกฤษและเมืองไทยและที่มผลประโยชน์อยู่เดยวณให้
 คองอยู่เป็นนิจ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์แกเมืองทงตองฝ่าย ข้าพเจ้าอยากจะให้พระมหา
 กษศรียทรงทราบบว่า ขอความอนนเป็นที่ปรารภนาของนางกษศรียแห่งข้าพเจ้าและของ

ราชภูร และขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยของนางกษศรียนคด้วยดีทุดถววย ณ วัน ๒๑๑ ค่ำ
 ๑๓
 ดรรวมชพข้าพระพุทชเจ้า ขอพระราชทานกราบบังคมทุดพระกรุณาให้ทรงทราบบ
 ได้ว่าเดยวณของชุดพระบาท ดมเดยวณนางเจ้าเฮอมายดีคกวินคคคเรย^(๑) พระเจ้ากรุงองกฤษ

(1) Her Majesty Queen Victoria

ตั้งเซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็ค เซียนุพระราชดำนึกุมเครื่องมังกตราชบรรณาการเข้ามาทุดเกล้า ฯ
 ถวาย บดิน

- ๑) เซอร์รอเบิร์ตจอมเบ็ค^(๑)
- ๒) มิดเตอร์ยิตเขต^(๒)
- * ๓) มิดเตอร์มาก้า^(๓)
- ๔) มิดเตอร์ฟาเว็ค^(๔)
- ๕) มิดเตอร์อาดัมปาด์เตอ^(๕)
- ๖) มิดเตอร์นอก^(๖)

รวม ๖ นายเข้ามาเฝ้าทุดระของรุดพระบาทควยเกล้า ฯ

-
- (1) Sir Robert Schomburgk
 - (2) Mr. W. Raymond Gingell
 - (3) Mr. John Markham
 - (4) Mr. E.F.J. Forrest
 - (5) Mr. Hy. Alabaster
 - (6) Mr. Thomas George Knox

คำแปลพระราชสาส์น

ของ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

มีพระราชทานไปยัง

สมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรีย

กับ

สำเนาพระราชสาส์นของสมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรีย

มีพระราชทานมายัง

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร

ขอคัดมาจากหอจดหมายเหตุกรุงลอนดอน

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒

คำแปลพระราชสาส์นของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระราชทานไปยังกรุงอังกฤษ*

To

Her Britanic Majesty
the **Queen Victoria Regina**

from

H. M. Mongkut
Rex Siamensium

or

King of Siam
The Royalty house
Grand Palace Royal Dwelling
Bangkok Siam

22nd April 1855 which is the 5th of the present reign

The true translation of the descriptive catalogue or list of the articles of the royal present accompanied the Royal Communication & concerned at the end part thereof, written in Siamese Characters in the other paper accompanied herewith.

1. The customary royal address written or engraved in golden plate of 15 founs weight and 4 ticals less 1 eighth thereof made in like manner of Siamese pamphet cemented with small royal sealed paper on forepart & back & cemented with the piece of paper stamped with the royal seal of the present reign at the ending page & bottom where sign of royal manual script in English character appeared. Set & draped in the golden envelope or draper of 6 5/8 founs weight & stamped with royal seal in gilt wax tied with red silk string and set in oval golden box of 18 ticals weight surrounded with camphor for protection or prevention (of being corrupted if the royal letter be paper etc.) and covered with golden internal cover upon the golden box of camphor of 3 ticals weight set for adding in protection & respect to the sovereign when royal letter addressed to and whole golden box set in the bag of Indian gilt cloth sealed with royal stamps (in shape of Elephant) 1 for the present reign.

N. B. such a long description of royal letter ever sent accompanying in Siamese custom.

* คำแปลพระราชสาส์นทุกฉบับได้คัดลอกโดยรักษาข้อความให้ตรงตามต้นฉบับ ซึ่งถ้าขรุบมาจากหอจดหมายเหตุกรุงลอนดอน (Public Record Office, London) ดังนั้นจึงมีหลายแห่งที่บกพร่อง เช่น ตัวสะกดไวยากรณ์ การเขียนอักษรตัวเล็กตัวใหญ่ ฯลฯ

2. The golden card case containing two golden plates where the royal manual signs appeared in writing & engraving and common cards of the royal letter for respectful compliment to Her Majesty & His Royal Highness the prince consort respectively & the other two common cards for eldest royal children.

3. Two or a pair of royal rings headed with best calceys which were productive of Northern Law country dependent to Siamese authority ornamented with some diamond set in a golden box or case covered with artificial blue stone surrounded with some diamonds.

This case or box was oblong octagonal shaped as well as the royal letter box was oval.

4. A golden pencilcase with golden pen pointed with hard platin headed with diamond, manufactured by best goldsmith native thereof.

5. A pocket inkstand made of gold & screwed with the pens' case colored engraved headed with ruby manufactured by a considerable manufacturer of Siam.

6. Two papers printed in lithographic press (just introduced to Siam) in the figures of likeness of the White She Elephant just apprehended & brought here, (which all English officers came on this mission did witnessed with their eyes.) Kept in gilt case in which a branch of the body hairs of the said Elephant made in golden bundle accompanied.

The presenter desire eagerly Her Majesty acceptance for witnessing some Siamese considerable industries and these articles would be perhaps sometime set at great exhibition as like as ever has been in the year 1851.

This from
H. M. Mongkut
Primus Rex Siamensium
Royalty house Grand Palace Rat - Bangkok
22nd April 1855 which is the 5th of the present reign

The true literal translation of the Siamese Royal Communication engraved on golden plate and also written in duplicate in Siamese Character accompanied herewith.

The Surprime Royal Communication of Somdetch Phra "Paramendr Maha Mongkut" the Dominus (L) or ownor Posseser of stream of river and canals of the Capital "Ratnakosindr Mahindrayudia" City of Bangkok in Siam beys (the foresaid royal communication) to pay royal respectful compliment for connecting & increasing of Siamese Royal friendship & popular amity in both Sides, coming to the presence or Kind Notice of Somdetch Phra Nang (Signifying Her Majesty) Victoria Regina who is the great Sovereign of United Kingdom of Great Britain & Ireland and all its dependencies Hindoostand e.c. begging to acquaint thus —

Upon the fifth month of the year of the constellation of the Hare bearing the number of 1217 of Siamese Astronomical Era, which is the 5th of our present reign (corresponding to the ending part of March and early part of April of the Christian year 1855) His Excellency Sir John Bowring Knight came to this country in Your Majesty's Steam Ship of-war stating that he is the plenipotentiary from Your excelled Majesty, by showing credentials being Sealed paper from Your Majesty that are believable by us without any doubt or suspicion, and that this mission for arrangement & improvement of novel treaty of Amity, friendship and commerce to be more improved than that existed before and respecting us to invest certain individual or party of our officers of State with full power or authority to hold conversation & consultation & to discuss the articles of treaty with them.

Being respectful to Your Majesty's Gracious royal amity & peaceful friendship toward us We have appointed five individuals, namely one of our royal brothers—a prince of high rank and four high principal ministers whose names are mentioned in the written treaty, to be in meeting & holding the consultation with Your Majesty's plenipotentiary to discuss & agree for changing certain articles of the former Treaty & adding some a few number of new articles thereto according to Your Majesty's plenipotentiary desires to introduce by his opinion for the necessities suitable to the present connection of both countries' subjects for interest.

The holding of consultation & forming of new treaty was continued but seven days — on the last of Saturday the treaty was completely concluded. Whereupon Your Majesty's plenipotentiary was delivered to me some valued presents before my royal throne in presence of great assembly of all members of our council, both princes & nobles stating that Exalted Majesty has on his departure from England sent to bestow to myself through his care and conveyance.

The presents or royal gift are a beautiful watch suspending in fastening pin's head (the writer knew not particular proper name) which are coloured with blue & newly decked with diamonds in diversifying position of emblems or signi-

fyng figures of Great Britain & Ireland respectively, attaching blue coloured double chains that hold the watch key in one end & white stone seal containing figure of little Elephant which is signal of Siam, set in golden frame decked with some diamonds, in the other end, the latter both blue coloured and finest golden chain for suspending of the watch on other manner if there might be necessity intervening with or in a golden cylinder made in similar shape of drum ornamented with diamonds, & blue coloured all the fire said up in care upon handsome position & a finest traveller's writing desk covered with black leather bearing the inscription of the name "His Majesty the King of Siam" on its back near of the gilt handle, containing all gilt ornaments and superfine impliments of writing suitable for my own use — all seemed to be presented for congratulation in the cementing of our country with Your Majesty's Subjects on firm amity and friendship by Treaty just concluded.

Upon the moment of deliverence of Your Majesty's gift, I have joyfully & respectfully accepted to be kept for the token of Your Majesty remembrance & our honour.

Please permit me therefore to return my great many greatful thanks with most many joy to Your Majesty sincerely. We pray to superagency of the Universe (God be & according to various different faiths) that this amity and friendship between both countries shall be continued so in firm connection as shall be happy & peaceful until the end of the heaven and earth, through Almighty divine blessings & divine grace.

We hope also that this country, which is inferior in fact, and which will become connected with subjects of powerful countries trading & residing here can be so well managed by us & our Successors as will be continued in peace & happiness from glorious & merciful, notices of Your Majesty & Your Majesty's Successors-on mean while (i. e. by very kind enquirers & accurate justices for the truth & fact, whenever as if any complains might be occurred in certain cases some times on future.

Upon the time of departure of Your Majesty plenipotentiary I have sent some articles of royal present accompanied herewith for Your Majesty's very kind & gracious acceptance (The discription of the articles mentioned in the accompanied catalogue or list written both Siamese & English Characters)

I pray Your Gracious Majesty will please to accept & keep for being toaken of remembrance of our Royal friendship, though they are very trifling manufactures of Siamese manufacturers or native thereof who natully possessed but some considerable skill and ability (without more & ere experiment & improvement)

This Royal Communication was written in paper & engraved in golden plate & sealed on Friday being the fourth of waxing moon of the sixth month in the year of heavenly or celestion constellation of the Hare becoming the number of 1217 of Siamese astronomical Era which is the 5th year of our present reign.

(corresponding to the 20th April 1855 of the Christian time or European Chronology.

N.B. This translation is true in meaning of what has been written in Siamese characters & style according to the opinion in the plans which whole Siamese council has agreed. The Siamese style very short must be in difficulty of understanding by English readers who were not practiced thereupon. Wherefore in certain sentences or parts thereof were prolonged with some explanatory sentences & sentences to prevent some difficulty or troublesome in understanding of meaning in Siamese idioms which are very brief & shorted.

The Royal Communication in Siamese language was prepared by the under signed himself who name applied shown on commencement of the royal communication, and was read & perused & reversed by principal members of Siamese council from whose counsel it was written and engraved by officer of writing office.

But the translation thereof in English was done and write by the undersigned himself alone with any one in this assistance according to order of His Excellency Sir John Bowring plenipotentiary who also very hurry in his departure wherefore the undersigned fears he must mistake in certain parts of what he has written hereon.

**This was prepared & written
by**

S.P.P.M. Mongkut

or

first King of Siam

Dated Rajrutyhouse

grand palace Ratnekosindr

Mahindrapudia

Bangkok Siam

22nd April 1855

which is the 5th of our present reign.

The true translation in English

Somdetch Phra Paramendr Maha Mongkut by the Divine blessing of the Superagency of the Universe the first King of the Siamese Kingdom consisting of Siam proper both Northern & Southern & the adjacent tributary dependencies. Laos, Combodia, and several provinces of the Malay peninsula.

To

Our most respected & distinguished friend & by race of royalty our offactionate royal Sister Her Gracious Majesty Victoria the Queen of United Kingdom of Great Britain & Ireland the powerful sovereign of Brittish Colonies almost around the Globe of Human World.

Humbly respectfully Sendeth Greeting.

Sir Robert Schomburgk Your Gracious Majesty's fiathful and dutiful Servant who is the functionary Consul & representative of Your Majesty's Government in our Capital, has acquainted us the sad intelligence of bereavement of Your Majesty in loss of Your Majesty's most esteemed & affectionate royal Mother Her Highness the Duchess of Kent, who was expired on the 16th of March last which is by Siamese Chronological date the Saturday the 5th, night of waxing moon in the Lunar month of Chitra the 5th month from commencement of Cold Season in the year of Cock still second decade of the Siamese Era 1222 being 75th year of Her Highness age.

We regret to learn it, as we are sympathizing with Your Majesty as we have had learnt that she has been with Your Majesty in greatest affaction very long continually from Your Majesty's royal birth in the year of Hare first decade of the Siamese Astronomical Era 1181 corresponding to the Christian year 1819 a.d. We have had learnt from the statement of our noble Ambassy who have been sent by us to pay homage to Your Majesty on year Serpent nineth decade of the Siamese Era 1219 corresponding to the Christian year 1857 & who related to us especially regarding Your Majesty's royal Mother Her Highness the Duchers of Kent that she was most amiable old princess who had accompanied Your Majesty in entertainment prepared in honor to our Ambassy with themby table at a room of Windsor Castle on a night & has treated them thereupon with her gracious courtersy toward them, as well as herself and His Highness Your Majesty's Prince Consort.

Whereas We have the honour to become Your Majesty's distinguished Friend correspondent directly & Your Majesty has favoured us with expression of term in subscribing Your Majesty's name as our affectionate royal Sister, for such the honory favour from Your Majesty. We cannot help our desire to express our condolence with Your Majesty in event of bereavement from your affectionate royal mother though she was of long age of 75 years, yet we consider that Your Majesty

must be felt with great Emotion on loss of Your royal Mother. Whatever occurred to Your Majesty it is considered to us as alike that occurred to ourselves. So we beg to express our sincere emotion & regret on the said occurred event.

Whereas Your Majesty's goodness & righteousness have caused Your Majesty immense subject almost in every one of various countries of the human World, especially people of Your Majesty's most extensive Colonies from which the sun never set always to be happy & enjoying their suitable interest continued in safety. We hope the Superagency of the universe might please with Your Majesty's Characters mostly and will pour continually his Divine blessing on Your Majesty's royal body to make Your Majesty always health & protect Your Majesty valued royal life to be longer than that of Your Majesty's royal Mother for being deceased of whom We trust Your Majesty will be less sorry & regret moreover as Your Majesty is knowing the natural of human lives that such the way ought to be follow by every one of whole mankind.

We have much pleasure to have learnt from the Statement of Your Majesty's Consul Sir Robert Schomburgk here that Your Majesty was pleased to accept that Your Majesty will receive our Embassy who was sent by us on Thursday 10th night of waxing moon in the Lunar month of Chitra being 5th month from commencement of cold season corresponding to the solar date of 21st March instant year for pay our homage to His Imperial Majesty the Emperor of France in subject of Friendship existed between him & ourselves as well as we had done on paying our respectful homage to Your Majesty by our other Embassy on the year of Serpent ninth decade Siamese local Era 1219 correspondence the Anno Christi 1857 & wished by us more over to proceed to Your Majesty's Capital & pay our respectful homage to Your Majesty to through the medium of our letter in address to Your Majesty directly in their hand. We hope they will have the homage of her in person at presence to Your Gracious Majesty before being reached hereof as We have learnt the foresaid bereavement of Your Majesty long after departure of our Embassy from hence We trust that the term of royal Friendship between your & our families will be so continued during your & our lives & generations of your & our heirs & successors it will cause the happiness & peace of both nations namely British almost everywhere & Siamese in our Kingdom.

Given at our royal audience hall "Anant Samagome" Grand Palace in Ratnekosindr Mahindra Ayudia Bangkok on the Monday 8th of waxing moon of the Intercalary Lunar month in the year of Cock third decade of the Siamese local or Civil Era 1223 corresponding to the Solar date of 15th July Anno Christi one thousand eight hundred and sixty one which is the 11th year or 3715 days of our reign.

**This from Your Majesty's
distinguished royal friend
& affectionate royal brother
S.P.P.M. Mongkut**

The true translation in English

Somdetch Phra Paramendr Maha Mongkut by the Divine blessing of the Superagency of the Universe the first King of the Siamese Kingdom consisting of Siam proper both Northern & Southern & the adjacent tributary dependencies. Laos, Combodia, and several provinces of the Malay peninsula.

To Her Gracious Majesty Victoria the Queen of United Kingdom of Great Britain & Ireland the powerful sovereign of British Colonies almost around the Globe of Human World

Our most respected & distinguished Friend & by race of the royalty our very affectionate Sister.

Humble & respectful Sendeth Greeting ;

On the year of the serpent ninth decade of the Siamese Era 1219 corresponding to the Christian Era 1858, Sir Robert Schomburgk Knight, 'Your Majesty's Consul being the bearer of the royal letter of Your Majesty which accompanied some articles of royal gifts which were enumerated among several articles the list of which was enclosed accompany the royal letter arrived in this city and made known to the officer of state for Foreign Affairs here who have prepared the honorary reception of Your Majesty's royal letter & of its bearer Sir Robert Schomburgk the Consul in suitable procession according to honoring manner which has been accustomed to prepare for receipt of the royal letter which came from superior great sovereign already in everything both on river & land which Your Majesty's royal letter with its bearer Sir Robert Schomburgk was arrived at the Grand Palace. We in Council consisting of our royalty & nobility who are our principal councillors & officers of States of various affairs having adorned ourselves fully with significative dresses seated ourselves at our Court House of "Tusit Maha Prasad" have received & perused Your Majesty's Royal letter the article of royal gift which Sir Robert Schomburgk has brought & delivered in our hand with great respect according to the accustomed mannner of reception of Your Majesty's royal letter dated as it was given at Palace of Buckingham on 29th day of the month August Christian Era 1857, after perusal of Your Majesty's royal letter We were very glad & felt great heartfelt thanks to Your Majesty's favorable content of Your Majesty's royal letter which expressed Your Majesty's gracious consideration & regardful friendship toward us for the only a few of Your Majesty's royal gift of which the list was accompanied the said royal letter was reached our hands in accompanying the royal letter, the greater part of the royal letter was said by Sir Robert Schomburgk that they are in conveyance per sailing vessel via "Cape of good hope" so they were not arrived here upon the same time.

We having been therefore in waiting of their arrival did not make immediately answer to Your Majesty's royal letter expecting that when whole articles of sundry presents from Your Majesty were fully arrived & received correctly according to the list accompanied Your royal letter to us, We will send our royal letter in address to Your Majesty directly or to Your Minister of Foreign Affairs in London to be informed to Your Majesty on mean while. And after receipt of the foresaid Your royal letter in space of two weeks & three weeks, Your Majesty's Consul Sir Robert Schomburgk has delivered to us certain number of Your Majesty's royal Gracious gift to us correctly with names and number in the list received before one or two in number on every succeeding & subsequent occasion whenever those sundry articles were arrived until now they were fully received by us. We are gratified in acknowledging the receipt of all articles of present with much pleasure & great gladness.

And on the Friday 9th night of the Lunar month of Wesakh being the seventh month from the commencement of the cold season in the Year of the Horse Tero decade of the Siamese Era 1220 corresponding to the 21st day of the Solar month of May in the Christian Era 1858 Your Majesty's steam Frigate "Pylades" having our whole Embassy which has been sent to Your Majesty's Court, on board in return was arrived here our Embassy returned to their native land in safety then Phraya Montrisuriywongse the First Ambassador, & Chaumon Sarbedh bhacty the second Ambassador have previously informed us that they have brought Your Majesty royal letter in answer to us on their return here. We on having heard so prepared & sent a royal procession consisting of every dignificial royal insignia to receive Your Majesty's royal letter & convey to this Grand Palace according to Siamese custom in respect to Your Majesty who is a superior Sovereign to us; & have opened Your Majesty's royal letter & perused it through out. It was dated at Palace of Buckingham on 23rd of February 1858. We are very much rejoiced & happy that our noble Embassy when they were in London & when they were travelling in port of England have right in their doing every where without mistaken in proper conducts pleased to Your Majesty & Your Government there is nothing in them for any reproof or blame so Your Majesty recommended our favor on them.

They themselves also have related to us mentioning Your Majesty's great favour done upon them with great compassion by supplying every thing on them whatever desirable so they having been under Your Majesty's Gracious & merciful comfort having been safe & happy every where from the day of their departure from hence to the day of their arrival here they have informed us every thing in very accurate style mentioning particulars of appearance & natural fact of various regions of street buildings, manufactures etc. which are curious & best according to whatever they have witnessed by sight & righteous & praiseworthy European usage custom, jurisdiction etc. according to whatever they have witnessed & all things which were related to us

are admirable & interestedus to hear mostly they have seen and heard in Europe several days whenever they are in our presence & before our officers of state & other personal wherever they were seated, there were many hearers surrounding them inquiring for whatever the Ambassador, & their suit have meet & seen learned in European land. All conragation with the numbers of the Embassy have admired & were much interested for various things so related & heard them the Ambassadors with their suit have thought with joy as much as they have likely gone to a paradise upon heaven & returned here indeed.

We pray therefore to express our heartfelt thanks to Your Majesty for Your royal Gracious favour in indulgence & comfort to our Embassy on their being under Your Majesty's dominion.

The receipt of Your Majesty's royal letters twice as the aforesaid receipt in due course of time of Your Majesty's sundry gifts to us and the statement of our Embassy in praising Your Majesty's great favour on them & mentioning of various picturesque superiority of several States of street building fortifications & manufacture of diversified useful things & civilized & enlightened & European usage, custom etc. were mentioned in an information given by ourselves in a letter in addressed to the Earl of Clarendon Your Majesty's Minister of State for Foreign Affairs upon the time of our Embassy having been upon Your Majesty's Capital to be informed to Your Majesty fully, the said information in our letter was forwarded to the Earl of Clarendon by Your Majesty's Consul but after arrival of our Embassy not so long. We trust the Earl of Clarendon must have presented the said information to Your Majesty fully. The address in answer to Your Majesty two royal favours directly therefore was posponed until present days.

Whereas His Imperial Majesty Napoleon III the Emperor of France had his pleasure to sent his plenipotentiary Extraordinary to Siam & negotiated & concluded the Gallico Siamese Treaty with us on the Lunar Month of Bhadrabad being the month from commencement of Cold Season in the Year of Dragon eight decade of the Siamese Era 1248 corresponding to the Christian Era 1856 then We have proposed our desire & pleasure to send our Embassy to the French Court for confirming & promoting the Friendship between us and His Imperial Majesty the Emperor of France in like the proposal had been sent to London from us after conclusion of New Angle Siamese then Treaty H.I. Majesty the Emperor of France has sent his royal letter to us accepting that he will send his Men of War here to receive & convey Siamese Embassy to France in like manner of the favorable indulgence given us from Your Gracious Majesty.

Afterwards, however, H.I. Majesty the Emperor of France was much engaged in affairs of War in several directions wherefore the receipt of Siamese Embassy

was postponed three years & a little more. On the Lunar Month of Dragon being the 4th month reckoning from commencement of cold season in the year of monkey second decade of Siamese Era 1222, corresponding to the Solar month of February in Christian Era 1861. There was a French Steam Frigate named "Gironde" arrived and anchored at the mouth of the Chauphya river, the French Consul here has introduced the Captain of the said Steam Frigate to us stating that the said Captain has received an order from His Imperial Majesty the Emperor of France to receive & convey Siamese Embassy from hence according to the promise made to us by His Imperial Majesty long before. So we have embraced a good opportunity of sending our noble Embassy to Europe again with much gladness. We have therefore immediately appointed Phra Ya Sribibaddharatne rajneosadhiputi to be our first Ambassador Chau Mun Waiwornarth, the second, Phra Narongwijit the third, and Nai Sarbwijay with Hluang Indrmontri the officers in charge of the royal present together with the other Siamese persons being their suite totally 27 persons number. So this Siamese Embassy appointed for conveyance of our royal letter & presents to be placed before His Imperial Majesty the Emperor of France for cementing & confirming true friendship in like manner of Siamese Embassy which has been sent from us to Your Majesty's court on the Year of Horse Jero decade of Siamese Era & corresponding to the Christian Era 1858. Thus noble Ambassadors and of the officer in charge of royal presents in the present Embassy are from relatives & kindred of Phra Ya Montri Suriywongse the First Ambassador who has been sent to Your Majesty's court at London before and this Embassy has their rank & dignity in our service equal to the former Embassy on return & being arrived here of whom We have learnt from their statement that when they were about to return from London they having been desirous of seeing & enjoyment of various place & things in French land have solicited a privilege from Your Majesty's Government to send them in return by crossing the French territory to get on board British Steam Frigate "Caradoc" in Mediterranean sea instead of going arround by Atlantic ocean then Your Majesty's Governments have graciously favoured on them having made good arrangement, who have true & firm good friendship to Your Majesty to have assistance in receiving & sending the Embassy throughout the French dominions, so they have landed on French territory at Calais & enroate over France and took passage on board Your Majesty's Steam Frigate "Caradoc" at Marseilles, and that when they were coming by overland in French territory they have permission from French Government to visit Paris where they staid a few days then the French minister have guided them to the presence of His Imperial Majesty the Emperor of France and the Empress should have on hearing hereof We & our Governments were most rejoiced that our Embassy which has been sent from us for paying homage to Your Majesty who are one of the great Sovereigns in Europe only but our Embassy having gained

gracious & merciful favour from Your Majesty and Your Government who have sent them in return to go by overland in French territory in which the local Government of France have conducted them to have audience of Their Majesties the Emperor and Empress who are the other great Sovereign in Europe more than what We have expected it proved greater honor to us.

We were therefore very glad and thankful to Your Majesty and Your Government mostly for that favour to our Embassy for thaid consequence on this occasion. We have opinion that London & Paris are situated near each other the way from the latter to the former is safe if the present Embassy in their arrival at Paris would have solicited the French Government to make arrangements with Your Majesty's Government & send them to London to pay homage to Your Majesty. We hope that the French Government will follow of the favour, which has been given to the former Siamese Embassy by British Governments who on this occasion may please to receive for sake of true friendship existing between them & French Government & for sake of ourselves too; it was occured to us therefore that when our present Embassy would have the honor of paying personal homage to Your Majesty in this case if they have no royal letter from us to testimony of our respects to Your Majesty in their hand, it looks improper, for we are Your Majesty's distinguished friend by firm & intimate friendship longly existed, and We have such the facility to read & write in Your Majesty's vernacular language so as we need not have assistance from any interpreter when We have such facility in French language We have liberty, therefore to avail ourselves preparing this our royal letter in slate & have a proper scribe to copy from our slate & place these lines in papers which were sealed with our seals & signed with our royal hand & entrusted to the care of this Embassy trusting Your Majesty is please to received for being mark & proof of royal friendship & our sincere regard toward Your Majesty & for honor to us too among the royal gifts bestowed on us from Your Majesty twice transmitted to us by Mr. Harry S. Parkes once & Sir Robert Schomburgk Knight the British Consul once, for confirming of the true friendship to us, two certain part of them is instruments for needable useful works as the coining mint Hydropress for cutting photographic comera. Certain part is for service to mysterious knowledge & promotion of Science as Asmouth & object instruments sample & Astronomical position etc. In certain number of these instruments ourselves & our native servants can examine & understand the design & contrivance of the invention thereof throughout till we could fulfil their management to produce their good effects but in certain number of those, We & our native servants could not understand to work well. We have asked for direction from Sir Robert Schomburgk the Consul, he could direct us to do exptune for our understanding but only in some thing but in some thing he stated that he does not understand so we ought to wait on certain foreign visitors & to

enquiry for intelligible knowledge thereof for instance the Hydropress of cotton can be understood & worked very well in facility by Siamese worker immediately on arrival of the instrument without inquiry for direction from European visitor but the coining mint was first possessed several months when there was an English Engineer called to Siam has directed, then it can be in work of our native workers but the photographic camera was to be postponed very long because Siamese have no facility in the photographic work wherefore we on this occasion have likenesses of ourselves when we adorned with the ware decked with Diamonds & the double edged sword which were honorary royal gracious gift Your Majesty received by us a few years ago & seated ourselves by the tables containing the gift silver inkstand & deck together with the revolving piston & rifle wholly being royal gracious gift from Your Majesty in a framed piece of paper have caused another photographic likeness of our royal affectionate Queen consort to be done in another framed paper & let the painter paint both according to their ability & got the said two photographic portraits with a lamp of cotton in the hydropress & a set of silver coins made up here by the native workers in the coining mint so that there are three articles in number entrusted to the care of the present Siamese Embassy in accompany herewith designed to be offered to Your Majesty by them for inspection hoping that Your Majesty will see the effects of Your Majesty Gracious present bestowed on us before, and to let Your Majesty know that some articles of royal gift from Your Majesty which were for dress & employment, are decorated in our body and placed in our own use at our court to be great honor to ourselves because those are mark & token of the confirmed friendship between Your Majesty & ourselves as we have received from Your Gracious Majesty We are sure that when Your Majesty would learn this our statement & see the sample of the effect of the instrument which were royal gift to us from Your Majesty became served by native worker of Siam for good effects Your Majesty will be very glad & please to learn Sir Robert Schomburgk the Consul of Your Majesty is an advanced in his aged he is elder than ourselves but 3 or 4 months and have knowledge of various Sciences of Natural History battery geographic measurement etc....acquired with knowledge of civilized & enlightened code of laws whenever any matter or affairs occurred in his duty he has endeavoured according to ability & opinion to serve Your Majesty without delay and in relation to the local affairs of our country out of his duty same he has liberty to give us suggestion & express his proper opinion & pleasure to us, and some time he required us to give him assistance to let him travel in certain interior regions in this country for witnessing geographical position & observing some curiosity etc..we this & the Consul Sir Robert Schomburgk Knight is righteous in consular affairs & always endeavouring in serving of Your Majesty with his utmost ability & if we solicit therefore Your Majesty favour on him. Also. Mr.

Thomas Knox the official Consular interpreter of Your Majesty who was now returned to England have been with us here very long for many years before conclusion of the improved Anglo Siamese Treaty he can speak, read & write in our vernacular Siamese language with facility & has right always in service to Your Majesty in his duty & his characters were pleased much morely to our government we wish therefore Your Majesty Gracious & meaciful favour on him too on this occasion will the Siamese Embassy embarce good opportunity to visit Your Majesty dominion & have personal audience of Your Majesty or not We could not ascertain because she desired & expect opportunity & shall by determined by be French Government as under whos epower the Embassy of this minor powerless monarchy has opportunity to cross the great ocean & to reach Europe which is far most distance from hence in like manner of the former Siamese Embassy has liberty to do so under Your Majesty & Gracious favour.

If this Embassy however would have embraced good opportunity to arrive Your Majesty's dominion We pray Your Majesty Gracious & merciful favour upon them we trust however that this our royal letter & its accompanied articles which were the effects of the instrument being the royal gift received by us from Your Majesty will no doubt be reached Your Majesty's Kind acceptance in any rate and per any way.

For the confirmed friendship existed between Your Majesty and ourselves we hope Gracious Majesty will allow us to bring a private proposal to Your Majesty notice we venture that we have heard from many persons who are Your Majesty's subjects residents & visitors here & who have informed us on the similar tiding & statement that there were many monarchs of various nations in Europe who are in friendly term & alliance with Your Majesty ever have presented to Your Majesty various peculiar decoration of their own arms or signs of their countries for Your Majesty kind acceptance to be decorated in any manner & then Your Gracious Majesty has responded to them by bestowing on them some decorations which were mark or signs of Your Majesty's standard or arm of your dominion in return for honor to them and that when such the gift of honorary decorations are sent mutually among European monarchs, to improve royal friendship there is an European custom to send with testimonial deploma.

If this tiding be true, we venture to state that we are desirious of presenting Your Majesty a Siamese decoration made to show a sign of ourselves or of our country which would be appealed or known that it was offered from ourselves whenever Your Majesty wright graciously decorated with & show on any assembly or congregation it will prove greatest honor to name in that meeting; Also we are very desirious of receiving an honor from Your Majesty's gracious favour by benevolently bestowing upon us any in any suitable manner to be dressed on our body and to show

in principal meeting that it was bestowed on us from Your Majesty as a peculiar royal gift it will prove greatest honor to us here among Eastern Monarchies will the desire occurred to us be proper and agreeable or not? We are the only ruler of remote or very distant country from Europe & have very different costume and appearance yet we became an ally to Your Majesty & other several rulers of civilized world; but we are afraid that the decoration made by our native artist jeweler goldsmith will be very ill construction or more trifled manufacture than those of European artist so Siamese manufactured decoration may be not acceptable by Your Majesty, also we are very ignorant of the custom in furnish the style of Diploma which was said to be accustomed to accompany the offered decoration, how it shall be formed in proper manner; for this consequence we have postponed our desire to do so in the present occasion though this opportunity allowed us to send herewith.

Please permit us to express our pray to the superagency of the universe that should his Divine blessing be poured continually upon Your Majesty to prolong & maintain Your Majesty valued life for long enjoyment of good health happiness and prosperous reign & to continue Your Majesty lawful dominion on future, during which while we pray also that the friendship & alliance of both nations of British dominion & Siam shall be firmly & peacefully continued without suspending or disturbance some time until the end of the sun moon heaven & the Earth Amen.

Given at our royal audience hall Anant Samagome Param Maharaj wang grand palace in City of Ratni Kosindr Mahendr ayudia Bangkok Siam on the Thursday 10th night of waxing moon in the Lunar month of Chitr being the 5th from commencement of Cold Season in the year of Cock still second decade of Simese Astronomical Era one thousand two hundred twenty two corresponding to the Solar date of twenty first day of the month of March in the Christian Era one thousand eight hundred & sixty one which is eleventh year or 3596th day of our reign.

**This from Your Britanic Majesty's
distinguished royal friend by the race
of the Royalty Your Majesty's very
affectionate royal brother
S.P.P.M. King Mongkut
the first king of Siam**

**List of Presents from Her Majesty
to the first King of Siam**

1. a silver Inkstand richly gilt, with figures emblematical of Science and Art.
2. a pair of Globes, 36 inches in diameter.
3. Two coloured Prints representing the Coronation of Her Majesty the Queen.
4. a best improved Revolver Pistol, silver mounted, in a case.
5. a Gold enamelled double Eye-Glass, with Watch and Gold Cable Neck-Chain.
6. a Camera and complete Photographic Apparatus.
7. Digby Wyatt's Industrial Arts. 2 Volumes, highly illuminated.
8. a Collection of philosophical Apparatus, illustration of Astronomy, Electricity, optics, Hereoscopic objects &...
9. An Arithmometer
10. a dressing—case
11. a collection of Ornaments in glass China
12. a collection of coloured Diagrams illustrative of Physiology, Machinery, Natural History &
13. a complete set of Charts of the Indian and China Seas.

*Draft***The first King of Siam to Her Majesty**

To be read & perused before or at presence of, or rather by

Her Most excellent gracious and Powerful Majesty Victoria Regina. The reigning queen of United Kingdom Great Britain & Ireland and its all dependencies Hindoostand.

From

The undersigned extraordinary ruler of Siamese Kingdom & its adjacent dependencies situated in intervening State between Chinese Empire and Burmun & cochinchinese Kingdom.

Dated Rajruty house grand Royal palace Ratnekosindr Mahindrayudia Bangkok Siam 22 nd April Christian Era 1855 which is the fifth of the present reign.

This is genuen Manuscript of the under signed himself as he has possesed considerable knowledge or considerably partially educated in speaking, reading & writing of English language, Latin & as very less than his Sacred language Pali or Magadh in which he has been extraordinary professor.

Pardon & forgive me my renders. I do not know indeed high or low custom. May it please Your gracious and Merciful Majesty.

Having most favourable good fortunate present opportunity to us just now to present our royal communication to Your gracious Majesty by these lines of myself royal Manuscript as most believable as Your Majesty plenipotentiary Sir John Bowring Knight has assured us on the end of his nigotiation of the Novel Treaty that he will send the form or copy of treaty concluded and Signed & Sealed here by him & our pleni-potentiary consisting of four individual, to your Majesty's presence for approvation & ratification after which he said he will sent us again to be kept here and if I write to Your Majesty myself he will convey my communication to Your Majesty for curriousty & pleasure. So I trust upon his Statement as he appeared one of honest philanthropists.

If he would conveyed my communication to your gracious Majesty without misleading or hinderance from royal knowledge of your Majesty this my manuscript is to be considered as Similar as my person respectful homage paid to Your Majesty's merciful pardon if there might be any unconvention pray let me be free from fearing of displeasure as I am indeed most ignorant of your Majesty proper usage, custom which are now existing in Your Majesty's kingdom and my communication would be just or firstly received from this farmote country through Your Majesty's planipotentiary care & conveyance.

On the April inst, when Your Majesty's Steamer Rattler visited this country from China conveying His Excellency Sir John Bowring Knight etc...., the governor of Hong Kong & Superintendant of Trade in China being your Majesty's appointed or invested with full power of plenipotentiary to negotiate new treaty with us in name of your gracious Majesty. I have welcomed him with much respect and honour as he has been acquainted with me by several correspondences for many years ago. When other many of my countrymen are marvelling suspecting for their ignorance & mis-knowledges of the foreign affairs.

Sir John Bowring K when he arrived here has shown your Majesty's credentials being a letter contains investication upon him the full power of plenipotentiary for negotiating Novel Treaty with me directly Signed with Your Majesty's manual sign & attached with a round gilt box contains large Seal Stamped in both sides of Your Majesty seating on throne & riding on the horse back. Myself have read and perused throughout when the paper held in hand of Sir John Bowring before his accompanied British officers who laughed me on reading.

And after the perusal of the believable credentials I have assured while council of Siam consisting of all principal princes & nobles that Sir John Bowring Knight came directly from Your Majesty royal mandate not from any other British Settlement Bengal & nor by hisself openion but undoubtly from your Majesty's pectulere command which we shall be respectfully abey & accord.

I have declared also that this mission is higher than that ever came from Governor General of India and that if we have audeance to this mission until nigotiation of treaty ended by conclusion with this mission, the new treaty be higher & and more honoured for honour of our country than the former trdaty which had been done with only Governor General of India as will be equal with the treaty of English with Chinese Empire as this might be aproved & ratified by Your Majesty herself with Royal Manual & Stamping Sign like the treaty at China which we have heard of on the year 1843 & 4. They (all members of our council) have believed my words in Statement of your Majesty's credentials which I have read & translated to them, became glad exceedingly & placed their confidence on your Majesty's grace as expectable as from genuen philanthropical amity. They have allowed Your Majesty's Steamer Rattler to come up here with all full amunition & slaves of war without suspicion & dangers trusting his Excellency Sir John Bowring is your Majesty beloved honest faithful & dutiful plenipotentiary. They were given their unanimous opinions to me to five extra ordinary individuals who possessed circumspection of nature of whole native country & considerably knowledge of foreign affairs and appointed them (5 individuals) to held consultation with your plenipotentiary.

Although the new treaty was concluded very soon by a week yet there are many remained in being subjects to some doubt, & misunderstanding

which we fear may be occurred on future whenever the negotiators were alapped.

This country is inferior in fact situated between Burmese & Cochin Chinese Kingdom adjacent since western realm to northern & the latter since north eastern until South eastern. They were & are one opposing on the sites through envey alway.

This city is Capital or Metropole of Siam founded by our grand father the first King of the present royal dynasty situated near of sea at anchor of ship junks & which are coming from abroad, our Capital not far from port as far from danger of Stranger's vessels of war with amunition wherefore we have calculated the articles of treaty & regulation of trading vessels & ships of war in different articles from the English treaty both new & former. We are very glad that your Majesty's plenipotentiary has allowed to us so particularly for forgive the danger & of the inhabitants of this capital.

On future since the present days Your Majesty would oblige us mostly & we shall be gratitude to Your Majesty favour enless. if Your Majesty allow leisure intercourse of our officers address to Your Majesty's court or lord of the foreign affairs department to address freely whenever of any complain would be occurred, & rather if Your Majesty allow or purmit my to offer to Your Majesty my faithful commmunication without dangers.

Please pardon me for such words in troublesome to Your Majesty. I shall wait to hear from your gracious Majesty direetion how to do by us on this request, if Your Majesty be any object whether should be allowed or not.

Please let my & my brother (the second king, knowledge of this language be in useful to our people until the end of our lives by having leisure intercourse with Your Majesty's court for our happiness & peaceful action in management of this country which will become inhabited by certain parties of Your Majesty's Subjects.

I hope my trifling presents will be acceptable for interesting of the effects of industry of our conntrymen and will be great honour to me by persuming that they were accepted by your gracious Majesty than I shall be very glad to learn.

Although I am in general or usual..... '2' Style in settle of royalty than should be in address to Your Majesty. We in term of friend brothern & yet Ithink for I am a ruler of very inferior country & am subject myself in any..... '1' of Your Majesty.

I have the considerable honour to wait upon Your Majesty's command mandate & order.

S.P.P.M. Mongkut
Siamensium

Draft
Her Majesty
 to
The First King of Siam

Bangkok July 15, 1861
The First King of Siam
 to
Her Majesty

Codolence on the death of H.R.H. The Duchess of Kent

Victoria, by the Grace of God, Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, Defender of the Faith etc. 'To His Majesty Phra Bard Somdetch Phra Paramendr Maha Mongkut Phra Chom Klao Chau Yu Hua, The First King of Siam, Our distinguished and beloved Friend, Sendeth Greeting.' We have received the Letter which Your Majesty addressed to Us on the 21st of March last, and in which you inform Us that the various articles sent by Us in charge of Sir Robert Schomburgk as presents to Your Majesty, had at length all arrived in safety; and that the Ambassadors who visited this country in the year 1857 on a mission from Your Majesty had returned to your court, and had delivered to you the letter which We addressed to you on occasion of their departure, testifying to their good conduct while in England. Your Majesty next inform us that you have sent an Embassy to His Majesty the Emperor of the French; and that it was your wish that the ambassadors, after transacting the business with which you had charged them at the court of France, should repair to England in order to pay their respects to Us, and to deliver to us certain presents mentioned in your letter... While We thank Your Majesty for this manifestation of your friendly feelings towards Us, We regret that having been absent from London, and in a remote part of Our Dominions, it has not been in our power to receive your Ambassadors. They have however forwarded to Us Your presents; and we hasten to express to you our acknowledgements for them, and to assure you of our continued desire for the maintenance of the amicable relations which happily exist between Us and Your Majesty... It affords Us pleasure to learn further from Your Majesty's Letter, that the conduct of Sir Robert Schomburgk and of Mr. Knox the Interpreter to the British Consulation, has been much as to merit Your Approbation with regard to the enquiry which Your Majesty has made respecting the custom which You have understood to prevail among European Sovereigns of receiving from

and conferring upon each other Decorations of various kinds, We may inform Your Majesty that, so far as the Sovereigns of Great Britain are concerned, the practice is by no means of a general character. In concluding this Letter We cannot omit to thank You for the Letter of condolence which you have addressed to us on learning the intelligence of the death of Our revered and beloved Mother, Her Royal Highness the Duchess of Kent, and which has lately reached Our Hands. This expression of Your sympathy with Us in Our feeling of grief under so painful a bereavement, has furnished Us with a fresh proof of Your Respect, of which We are deeply sensible. And so with Our best wishes for Your continued Health and Happiness, We recommend You to the Protection of the almighty--Given at Our Court at Barmoral, the Seventh day of October, in the Year of Our Lord One Thousand Eight Hundred and Sixty One, and in the twenty fifth year of Our Reign.

Your Majesty's affectionate Sister and Friend

(Signed) **Victoria R**

Draft
Her Majesty
to The First King of Siam

Victoria, by the Grace of God, Queen of the United Kingdom of Great Britain and Ireland, Defender of the Faith, etc. To His Majesty Phra Bard Somdetch Phra Paramendr Maha Mongkut Phra Chom Klao Chau Yu Hua, The First King of Siam, Our distinguished and beloved Friend, Sendeth Greeting!—

Our Servent Sir John Bowring, whom We invested with Full Power or Commission as Our Plenipotentiary, to negotiate and conclude, on Our Part, a Treaty of Friendship and Commerce with Your Majesty and Your Royal Brother the Second King of Siam, has transmitted th Us the Letters which You addressed Us on the occasion of the signature of that Treaty. We have received Your Majesty's Letters with very great pleasure; and in replyig to them it is Our first desire to offer to You Our sincere thanks for the friendly reception which You gave to Sir John Bowring, and for the readiness which You manifested to bring the object of his mission to a prompt conclusion, and so to place the relations between Great Britain, India, and Siam on a more perfect and satisfactory footing.

Sir John Bowring likewise transmitted Mr. Parkes, the presents which Your Majesty was pleased to send to Us.— We accept them with much pleasure and thankfulness as testimonise not only of Your Friendship for Ourselves, but of Your desire to strengthen and improve the intercourse between the British and Siamese Dominions and People.....

We have now to acquaint Your Majesty that We have ratified under Our Royal Sign Manual and the Great Seal of our Kingdom, the Treaty which was concluded at Your Majesty's Capital by Our respective Plenipotentiaries, and that we have directed our Servant Mr. Parkes to proceed to Bangkok in charge of Ratification, which he will have the honour of delivering to Your Majesty in exchange for a corresponding Document on Your Part.... We have also entrusted him with some articles of British manufacture which are enumerated in the accompanying List, and which We offer for Your Majesty's acceptance as a mark of Our personal Friendship and Regard. We request that Your will grant a favourable reception to Our said Servant when he shall seek an audience of Your Majesty for the purpose of delivering to You this Our Letter and the present with which he is charged, as well as on any other occasion when it may be necessary for him to approach the person of Your Majesty.

We have seen with much interest the abundant evidence which Your Letters afford of Your Majesty's acquaintance with the English language; and Our Servants

have informed Us of Your Majesty's great proficiency in various branches of literature and science. We doubt not that those liberal studies will find still more to increase the friendly feelings which Your Majesty entertain for the British Nation; and We assure you that it is with real satisfaction that We embrace this opportunity of communicating with You, and of expressing Our cordial wishes for Your Happiness and the long continuance of Your Life and Reign and so We recommend You to the Protection of the Almighty..... Given at Our Court at Windsor Castle, the Twenty Eight day of December, in the Year of Our Lord One Thousand Eight Hundred and Fifty Five, and in the Nineteenth Year of Our Reign.....

**Your Majesty's
affectionate Sister and Friend
Victoria R.**

If by autograph letters Lord Clarendon means only letters signed by the Queen it would be quite consistent with precedent to send such a letter to the King of Siam. But if His Lordship means letter entirely in Her Majesty's own hand, it would be unusual and perhaps inconvenient: for if, we were to begin our correspondence in that way.

Offence might perhaps be taken if the same practice were not always continued. If it was the other day that in sending this answer to a paragraph letter from the Sulun, we stated that it was only signed by Her Majesty because it was contrary to the usage of this Court that the sovereign should write such letters wholly MANU PROPRIA, and that a deviation from the usual course in one instance might cause inconvenience in others.

At the same time a few instances of the kind might be found in the last 20 or 30 years: but I think in almost all of them, if not all, the letter has borne more or less of a private character.

(ช้ออ่านไม่ออก)
November 22/55

These are the letters of the King of Siam. The Queen wishes that the answer to them should be something more than official & complimentary letter but should allude in a friendly tone and the subject matter of their letters with an expression of the pleasure which these letters had given her and her satisfaction at entering into friendly relations with them.

With p. fri between ourselves

(ช้ออ่านไม่ออก)
25/55

Bangkok March 21, 1861
The First King of Siam
 to
Her Majesty

Receipt of Letters

Is about to send an Embassy
 to France, & wishes the Ambassadors
 to go on to England.

Sends some presents

Suggests an exchange of Decorations.

This Letter from the First King of Siam to Her Majesty, dated March 21. 1861 is in substance as follows:—

He acknowledges receipt of the Queen's Letter of August 27. 1857 and Presents sent by Sir R. Schomburgk to replace those sent by Mr. Parkes which were lost at sea.

The acknowledges receipt also of Her Majesty's Letter of Feb. 23. 1858 by the Siamese Embassy, and thanks H.M. for Her reception & treatment of the Embassy.

He next says that in 1856 he has intended to send an Embassy to Paris and that the Emperor had stated his willingness to receive the Embassy & send a ship for the ambassadors as Her Majesty ordered. The Emperor has having afterwards been engaged in War, deferred receiving the Embassy, but in February of the present year, The French Steam Frigate "Gironde" arrived in Siam to receive the Embassy, and the King has therefore sent Ambassadors to Paris as his Embassy to Her Majesty, after finishing this business here, were sent home through France, & were while at Paris received by the Emperor, so he wishes the Embassy now sent to France to proceed to London to pay their respects to Her Majesty.....

He says that among the presents sent by Sir R. Schomburgk, there were some as the coining machine & the hydraulic press for packing cotton, of which the other of which he & his people readily understood the use and could work; others they could not so wide get in with, & especially the photographic apparatus.

He has sent as Presents by the present Embassy

Photographic Portraits of himself & his Queen in their state dress

A lump of cotton compress by the hydraulic engine; &

A set of silver coins made by his native workers in the the mint

He commends Sir Robert Schomburgk and Mr. Thomas Knox the Interpreter to the Consulation, who he says can speak, read and write Siamese with facility.

He then says that he has been informed that it is the custom of European Sovereign to receive from and confer upon each other Decorations of various kinds. If this be true, he would like to present to Her Majesty a Siamese Deceration, and would be very desirous of receiving one from H.M. in return. As the Decoration made by a Siamese jeweller be ill—manufactured or unacceptable & he is ignorant of the proper style of Diploma, he has deferred sending it until he learns what is customary.

